

Souhrnná teritoriální informace Švédsko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR ve Stockholmu (Švédsko) ke dni 8.
4. 2020 10:32

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.13)
3. Vztahy země s EU (s.22)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.24)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.31)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.37)
7. Kontakty (s.48)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu

- Česky: Švédsko
- Anglicky: Sweden
- Švédsky: Sverige

Vnitropolitická charakteristika a složení vlády

Švédsko je konstituční monarchií s parlamentní demokracií. Hlavou státu je od r. 1973 král Karel XVI. Gustav z dynastie Bernadotte. Premiérem je od ledna 2019 předseda Sociální demokracie Stefan Löfven. Jedná se o jeho již druhé volební období, v čele vlády stojí od října 2014. Jednokomorový parlament (Riksdag) má 349 poslanců.

Vítězem voleb konaných dne 9. září 2018 se stala Sociální demokracie se ziskem 28,3 % hlasů (pokles oproti roku 2014 o 2,8 %) před opozičními konzervativní stranou Moderátů, která získala 19,8 % (pokles o 3,5 %) a nacionálními Švédskými demokraty, kteří obdrželi 17,5 % hlasů (nárůst o 4,7 %). Volební účast dosáhla 87,2 %, což je o 1,4 % více než při posledních volbách v roce 2014. Sociální demokracie, byť utrpěla nejhroší výsledek od roku 1908, zůstala nejsilnější stranou v zemi a navzdory některým katastrofickým scénářům se nakonec nekonal dramatický nástup Švédských demokratů, kteří sice znatelně posílili, ale nestali se druhou nejsilnější stranou s podporou přes 20 %, jak některé průzkumy prorochovaly.

Důležitější než výsledky jednotlivých stran byl výsledek klání jednotlivých politických bloků, ve kterém vládní středo – levá formace Sociální demokracie a Zelených s tichou podporou Levicové strany (komunistů) porazila velmi těsně opoziční středo – pravý blok tvořený Moderáty, Stranou středu, Křesťanskými demokraty a Liberály v poměru 40,7 ku 40,3 %. Současná vládní formace tak získala v 349 členném parlamentu celkem 144 mandátů oproti 143 opozičním, přičemž 62 připadá na nesystémové Švédské demokraty. Oba bloky tak dělil jeden jediný mandát. Jednalo se o vůbec nejtěsnější výsledek v historii Švédska. Rozdíl mezi oběma bloky činil 0,41 % hlasů ve prospěch středo-levé vládní formace, což v absolutních číslech představuje rozdíl pouhých 27,5 tisíc z celkových více než 6,5 milionů hlasů.

strana	počet hlasů (%)	změna oproti r. 2014 (%)	počet mandátů	změna oproti r. 2014
vládní středo-levý blok				
Sociální demokracie (S)	28,26	-2,75	100	-12

Zelení (MD)	4,41	-2,47	16	-10
Levicová strana (V)	8,00	+2,29	28	+7
	40,67	-2,93	144	-15
opoziční středo-pravý blok				
Moderáti (M)	19,84	-3,49	70	-13
Strana středu (C)	8,61	+2,49	31	+9
Křesťanští demokraté (KD)	6,32	+1,75	22	+7
Liberálové (L)	5,49	+0,07	20	0
	40,26	+0,82	142	+3
Švédští demokraté (SD)	17,53	+4,68	62	+13
ostatní	1,53	-2,57	0	0

Sociální demokracie byla jako vždy mimořádně silná na severu a ve středu země, Moderáti byli silní ve Stockholmu a jeho okolí, na západním pobřeží okolo Göteborgu a v okolí Malmö a Švédští demokraté dominovali v nejnižším kraji Švédska – Skåne a na západním pobřeží při norských hranicích. Již neplatí, že Sociální demokracie je stranou dělníků, odborářů, rolníků a venkova obecně, strana ztratila především odbory a dělníky v největší průmyslové aglomeraci Göteborgu a jeho okolí, a to na úkor Švédských demokratů. Avšak ani Moderátům se nedaří oslovit běžné voliče. Strana má základnu v bohatých komunách, v businessu, mezi majetnými Švédy a kapitány průmyslu a nedokázala se zbavit nálepky jisté elitářské strany. Švédští demokraté úspěšně sbírají protestní hlasy rodných Švédů, kteří se cítí ohroženi multikulturalismem, globalizací a modernismem prosazovanými socialistickými vládami, a to jak mezi seniory, tak mezi dělníky, odboráři a zemědělci. Především na jihu Švédska se stali zcela dominantní stranou (30 a více procent ve 21 z 33 komun). Nedůvěra v tradiční velké strany posílila nejen Švédské demokraty, na druhé straně spektra uspěla Levicová strana, která posbírala radikální levicové voliče, a to jak Sociální demokracii, tak Zeleným.

Za vítěze voleb se považují jak Sociální demokraté (nejsilnější strana) a jimi vedené středo-levé seskupení (které těsně vyhrálo), tak opoziční Moderáti a jejich Aliance (která porazila vládu – nepočítáme-li Levicovou stranu, která není ve vládě), ale i Švédští demokraté (kteří posílili nejvíce ze všech). Bez ohledu na tyto povolební interpretace, volby skončily naprostým patem. Ani jedna z formací nebyla schopna dosáhnout většiny.

První zkouškou povolebních koalic se tak stala volba předsedy parlamentu, která se uskutečnila 24. září 2018. Stávající vláda neprosadila svou kandidátku Åsu Lindestam/ovou (S) na post předsedy parlamentu, neboť pro kandidáta opoziční

Aliance Andrease Norléna (M) se vyslovili i nacionální Švédští demokraté. Norlén tak přesvědčivě hned v prvním kole porazil Lindestam/ovu v poměru 203 ku 145 hlasům a stal se tak předsedou švédského Parlamentu (Riksdagu).

Po ustavující schůzi nově zvoleného parlamentu došlo z rozhodnutí nově zvoleného předsedy Andease Norléna hned následující den, tj. 25. září 2018, k hlasování o důvěře stávající vlády sociálně-demokratického premiéra Stefana Löfvena. Premiér hlasování dle očekávání prohrál, a to poměrem 142 ku 204. Sestavit životaschopnou vládu vzhledem k patové situaci po volbách bylo nesmírně složité. Ačkoliv Švédští demokraté byli za jistých okolností připraveni podporovat strany Aliance, její členy tato podpora zásadně štěpila. Zatímco M a KD si takovou formu uměli představit, pro C a L se jednalo o nepřijatelnou záležitost. Nebylo tedy překvapením, že při prvním pokusu o sestavení vlády lídr opozice Ulf Kristersson neuspěl v poměru hlasů 149:195. To otevřelo prostor premiéru v demisi Löfvenovi, aby získal tyto strany do svého středo-levého tábora, nicméně ani ten by neměl většinu a musel by opět spoléhat na tichou podporu V, tedy komunistů. Klíčem tedy bylo, jaké zlo (V vs. SD) vyhodnotí C a L jako menší. V prosinci 2018 při druhém pokusu sestavit vládu premiér Löfven dle očekávání neuspěl a důvěru v poměru hlasů 116 ku 200 nezískal.

Hrozba předčasných voleb nakonec vedla k větší ústupnosti politických stran, což mělo za následek sérii politických dohod. Nejprve Sociální demokracie uzavřela tzv. Lednovou dohodu se Stranou středu a Liberály. Sociální demokracie se za toleranci vlády zavázala k řadě ústupků shrnutých do celkem 73 bodů, které zahrnují devět oblastí, jimiž jsou: ekonomika a finance, práce, podnikání a udržitelný rozvoj, růst země, životní prostředí a klima, integrace a tzv. zločiny ze cti, bydlení, školství, zdravotnictví a pečovatelská služba a dále migrace, bezpečnost a demokracie. Byť lednová dohoda specificky zmiňuje zapovězení spolupráce Levicovou stranou (komunisty), Sociální demokracie byla pro nedostatek hlasů nucena uzavřít dohodu i s nimi, a to za cenu dalších ústupků. Dne 18. ledna 2019, tj. 131 dnů po volbách, zvolil Parlament předsedu sociálních demokratů Stefana Löfvena za staronového předsedu vlády. Otevřela se tak cesta k pokračování dosavadní, ovšem podstatně oslabené koalice Sociální demokracie a Zelených. Pro Löfvena hlasovalo 115 poslanců z 349 – půjde tedy o výrazně menšinovou vládu, která bude mít pouze křehkou oporu v Riksdagu. Zvolení Löfvena bylo umožněno tím, že se hned tři strany (C, L a V) čítající 77 poslanců zdržely hlasování. Proti se vyslovilo 153 poslanců z řad M, KD a SD. Zatímco při volbě premiéra funguje princip tzv. negativního parlamentarismu, tj. pakliže není aktivně odmítnut nadpoloviční většinou poslanců (175), stává se kandidát i při prohraném hlasování (v tomto případě 115 ku 153) premiérem, při přijímání zákonů tato zásada však neplatí a Löfven bude muset pro jednotlivé zákony hledat komplikované ad hoc koalice a s tolerancí si nevystačí. Po nejdelším povolebním jednání v celé historii Švédska tak nastupuje vláda s velmi křehkou podporou v parlamentu i u veřejnosti.

Vláda S-MP s tichou podporou C, L a V je velmi křehká a jen mimořádně obtížně nalézá shodu při prosazování jednotlivých priorit, zejména v rozpočtové a ekonomické oblasti, kde se nejvíce rozchází. Jediným skutečným společným jmenovatelem této složité vybudované konstelace je snaha zamezit Švédským demokratům vliv na vládu. A to je poněkud málo. S, MP a V přirozeně tíhnou doleva, C a L doprava a všechny strany nové formace se v obavě ze ztráty vlastních voličů ihned začaly vymezovat. Vládě se proto nedává příliš šancí, že by vydržela celé volební období.

V programovém prohlášení vlády na rok 2020 premiér Löfven načrtl následující priority vlády: (1) rozvoj a investice do venkova, resp. zlepšení dostupnosti služeb v odlehlých oblastech (jednak rurálním oblastem půjde více prostředků z centrálního rozpočtu a 850 tisíc obyvatel venkova obdrží řadu daňových úlev), (2) zavedení jednodušších pravidel pro podnikání a rozšíření působnosti Národní rady pro inovace, (3) vypracování národního programu pro lesnictví, (4) rozvoj komunální bytové výstavby a budování infrastruktury (údržba cest a výstavba železnic včetně vysokorychlostních – jedná se o největší investici do železnic v moderních dějinách Švédska), (5) dobudování digitální infrastruktury, (6) omezení emisí z letecké dopravy, podpora elektromobility a v energetice bude kladen důraz na obnovitelné energie, (7) realizace dalších opatření k ochraně životního prostředí s cílem stát se prvním bezfosilním sociálním státem na světě, (8) zavedení bankovní daně, z níž budou financovány investice do obrany, (9) reforma vzdělávání (desetiletá letá základní škola, tj. včetně předškolního roku), včetně zesíleného důrazu na kurzy pro přistěhovalce usnadňující jejich přístup na trh práce, (10) vznik komise pro sociální věci za účelem vylepšení sociálního systému a zdravotnictví a konečně (11) přijetí komplexní

strategie k potlačení vzrůstajícího násilí a kriminality.

Premiér Löfven se nachází v mimořádně komplikované situaci, z níž nemá příliš východisek. U moci se drží jen díky tzv. Lednové dohodě, ve které se za podporu v parlamentu od středových stran Středu a Liberálů zavázal k vykonávání politiky, která jde proti letitým principům sociálně-demokratické politiky (např. tím, že vláda obhájí snižování daní pro bohaté, privatizační projekty apod.) Tyto kroky vyvolávají ve straně velmi silné napětí. Především však premiér nemůže příliš spoléhat na roztržitost opozice poté, co do svého tábora přetáhl výše zmíněné strany Středu a Liberálů. Rozpadla se tak sice tzv. Aliance bývalého premiéra Fredrika Reinfeldta, avšak Moderáti a Křesťanští demokraté se rozhodli vydat jinou cestou, když připustili zformování nacionálně-konzervativně koalice Švédských demokratů, Moderátů a Křesťanských demokratů, která se zdá být mnohem silnější. KD byla první stranou, která se spolupráci se SD otevřela a na říjnovém programovém sjezdu tak učinili i Moderáti.

Švédsko tak pozvolna přechází z dvoublokového uspořádání (středo-levý vs. středo-pravý blok se Švédskými demokraty v izolaci) k politice tří bloků: středo-levého (S, MP, V), středového (L a C) a konzervativního (M, KD, SD), což představuje pro premiéra Löfvena a celou Sociální demokracii vážný problém. Konzervativní blok má nejenže poměrně dobrou šanci na celkové vítězství, ale jediný způsob, jak ho porazit je vznik seskupení ostatních stran od Levicové strany (komunistů) až po Liberální stranu. Limity a negativa takové spolupráce však nyní Sociální demokracie silně pociťuje v tzv. Lednové dohodě.

Vláda se za rok existence otřásala hned několikrát v základech, prošla několika rekonstrukcemi, avšak limity Lednové dohody ji znemožňují efektivní výkon programového prohlášení. Bující kriminalita a násilí páchané zločineckými gangy, minimální úspěchy integrace přistěhovalců a v neposlední řadě selhání řady vládních politik mají za následek, že se Švédští demokraté v roce 2020 stali nejsilnější politickou stranou v zemi (24 %) a Sociální demokracie se propadá na nová a nová historická minima (23 %). Švédští demokraté za svou prioritu vyhlásili svržení této vlády.

Složení švédské vlády v demisi je následující:

- Stefan Löfven (soc.-dem.), předseda vlády
- Isabella Lövin (zelení), místopředsedkyně vlády a ministryně životního prostředí
- Magdalena Anderson (soc.-dem.), ministryně financí
- Ann Linde (soc.-dem.), ministryně zahraničních věcí
- Peter Hultqvist (soc.-dem.), ministr obrany
- Hans Dahlgren (soc.-dem.), ministr pro EU
- Anna Hallberg (soc.-dem.), ministryně zahraničního obchodu
- Mikael Damberg (soc.-dem.), ministr vnitra
- Morgan Johansson (soc.-dem.), ministr spravedlnosti a pro migraci
- Thomas Eneroth (soc.-dem.), ministr infrastruktury
- Anders Ygeman (soc.-dem.), ministr energetiky a digitalizace
- Ibrahim Baylan (soc.-dem.), ministr podnikání, průmysl a inovace
- Jennie Nilsson (soc.-dem.), ministryně zemědělství a rozvoje venkova
- Anna Ekström (soc.-dem.), ministryně školství
- Matilda Ernkrans (soc.-dem.), ministryně pro vědu, výzkum a vyšší vzdělávání
- Lena Hallengren (soc.-dem.), ministryně sociálních věcí a zdravotnictví
- Ardalan Shekarabi (soc.-dem.), ministryně pro sociální pojištění
- Eva Nordmark (soc.-dem.), ministryně pro pracovní trh
- Åsa Lindhagen (zelení), ministryně pro rovné příležitosti a genderové otázky
- Amanda Lind (zelení), ministryně kultury, demokracie, sportu a mládeže
- Peter Eriksson (zelení), ministr pro rozvojovou spolupráci

- Lena Micko (soc.-dem.), ministryně pro veřejnou správu
- Per Bolund (zelení), ministr pro finanční trhy a otázky bydlení

Podrobné rozdělení kompetencí a agend jednotlivých ministerstev lze najít na [stránkách vlády](#).

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel

- počet obyvatel 10 327 589 (k 1. 1. 2020), roční přírůstek obyvatelstva: 0,9 % (97 404 osob), za posledních deset let nárůst o 10,5% (986 907 osob)
- hustota obyvatelstva 25,3 obyvatel/km²
- podíl ekonomicky činného obyvatelstva (18-64 let) cca 57,0 %
- největší města: Stockholm (980 354, aglomerace 1 545 017), Göteborg (594 580), Malmö (314 012), Uppsala (159 374), Upplands Väsby-Sollentuna (141 256), Västerås (122 406), Örebro (119 391), Linköping (110 933), Helsingborg (109 134).

Průměrný roční přírůstek a jeho demografické složení

Na přírůstku obyvatel ve výši 97 404 osob (oproti roku 2018 pokles o 12 539 osob) se v roce 2019 podílela z 28 % větší porodnost než úmrtnost a ze 72 % větší přistěhovalectví než emigrace.

Koncem roku 2019 žilo v zemi 2 065 367 lidí starších než 65 let, osob mladších 17 let Švédsko registruje 2 180 508, do věkové skupiny 17-64 let patřilo 58,9 % občanů. V roce 2019 byl průměrný věk ve Švédsku 41,2 roku (medián činil 40,6). Švédsko patří mezi země s nejdéle žijícím obyvatelstvem, průměrný věk dožití u žen je 84,0 let a u mužů 80,4 let, což ho řadí na 10. místo na světě.

Švédsko patří k zemím s nejpestřejším národnostním složením, které je způsobené rozsáhlým přistěhovalectvím. Cizinci k 1. 1. 2020 celkem tvoří 2 019 733 z 10 327 589 obyvatel země, přičemž občanů narozených již ve Švédsku avšak s oběma rodiči cizinci je evidováno dalších 587 851. Cizí původ má tedy 25,2 % populace. Nejpočetnějšími minoritními skupinami z hlediska země původu byli v roce 2019 přistěhovalci ze Sýrie, Finska, Iráku, Polska, Iránu, Somálska, Jugoslávie, Bosny a Hercegoviny, Afghánistánu, Německa, Turecka, Thajska a Eritrei. V roce 2019 žádalo o azyl ve Švédsku 21 958 osob, což je podobně jako v roce 2018 (21 502 osob), avšak oproti letům 2016-2017 (28 939, resp. 25 666) a především roku 2015 (162 877) se jedná o výrazný pokles. Nejvyšší počet žadatelů pochází ze Sýrie, Afghánistánu, Iráku, Somálska a Eritreje.

V roce 2019 byl počet občanů pocházejících z České republiky/Československa odhadován na 7 154 osob.

Náboženské složení

Dle informace švédského Statistického úřadu není tento údaj s ohledem na ochranu osobních údajů sledován. Jiné zdroje dat uvádějí, že cca 30,4 % obyvatel Švédska je bez vyznání a zbylých 69,6 % vyznává nějakou víru. Ke švédské církvi (luteránská církev) se hlásí 61,1 % obyvatel, k islámu 3,2 %, římsko katolické církvi 1,7 % a k východní ortodoxní církvi 1,5 %. Počty vyznavačů judaismu, hinduismu a budhismu nedosahují ani 0,1-0,2 %.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Níže uvedená tabulka zahrnuje údaje dosažených ekonomických ukazatelů za roky 2015 - 2019 a predikce jejich vývoje v letech 2020–2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
vývoj HDP (v %)	4,5	2,7	2,3	2,3	1,2	- 4,0	3,5
nezaměstnanost (v %)	7,4	6,9	6,7	6,3	6,8	9,0	9,0
inflace (roční průměr (v %))	0,1	1,0	1,8	2,0	1,8	0,5	1,2
zákl. úroková sazba (v %)	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,3	0,0	0,0

Zdroj: Ministerstvo financí Švédska a Statistics Sweden

Švédská ekonomika v roce 2019 a očekávaný vývoj v teritoriu

Jestliže švédská ekonomika v roce 2018 vzrostla o 2,3 %, tak v roce 2019 ztlačila. V prvním kvartále roku 2019 růst HDP dosáhl pouhé technické nuly (oproti stejnému období r. 2018 růst o 1,4 %), ve druhém 0,2 % (1,0 %), ve třetím 0,4 % (1,8 %) a ve čtvrtém 0,2 % (0,8 %). Za celý rok 2019 vzrostl HDP Švédska o 1,2 %, což bylo 0,4 % za očekáváním vlády. Přičteme-li relativně vysokou nezaměstnanost, vytrvalý pokles indexů výrobní aktivity, průmyslových objednávek i spotřebitelské nálady bylo zjevné, že švédská ekonomika zpomalovala. Vláda tehdy počítala s růstem švédské ekonomiky v roce 2020 v rozmezí 1,0 – 1,2 % a 1,5 – 1,7 % pro rok 2021, **avšak po rozšíření koronaviru COVID-19 tyto odhady vzaly rychle za své.**

Švédská v průběhu krize představila celkem čtyři záchranné balíčky, tři představila Centrální banka a další instituce. Švédsko tak celkově do ekonomiky napumpuje 1,6 bilionů SEK, tedy téměř 32 % HDP země, z čehož polovinu představuje kvantitativní uvolňování Centrální banky (de facto tisk nových peněz). Vládní podpora z více než poloviny představuje přehodnocení priorit stávajícího rozpočtu, přesto veškerá přijatá opatření budou mít zásadní dopad na státní rozpočet.

Švédsko je v relativně dobré pozici, rozpočtové přebytky, zadlužení pouze 35 % HDP, robustní ekonomika. Problém této krize je ten, že šokem prochází nabídka i poptávka, což ji odlišuje od finanční krize v roce 2009. Nejistota je obrovská, vše záleží na tom, jak dlouho tento stav bude pokračovat. V tuto chvíli Švédsko očekává následující vývoj:

- **HDP Švédska** poklesne v roce 2020 o 4,0 %, v roce 2021 však očekává růst 3,5 %.
- **Nezaměstnanost** stoupne ze 7 % na 9%.
- **Státní rozpočet** v důsledku mimořádných balíčků na podporu ekonomiky skončí namísto v přebytku 47 mld. SEK (+0,95% HDP) v deficitu 190 mld. SEK (-3,8 % HDP)
- **Zadlužení Švédska** stoupne z 35 % HDP na 40 % HDP, což bude stále jedna z nejlepších hodnot v EU.

Jak je vláda rozpočtově velmi ukázněná, švédské domácnosti se chovají přesně opačně. Švédci mají půjčeno téměř 92 % HDP země a průměrný net debt-to-income ratio dosáhl 330 %. Pět let záporných úrokových sazeb vedlo k tomu, že ceny nemovitostí dosáhly astronomických výšek, což může v sobě nést v případě vleklé krize obrovský problém. Proto vláda přijala odklad splácení hypoték až do června 2021.

I přes dobrou kondici ekonomiky a konjunkturu v letech 2015-2018, se Švédsku nepodařilo dostat nezaměstnanost pod 6 %, a to si přitom sociálně-demokratická vláda premiéra Löfvena vytýčila cíl dosáhnout do roku 2020 nejnižší zaměstnanosti v EU. Realita je taková, že Švédsko má naopak jednu z nejvyšších nezaměstnaností v Evropě. V roce 2019 činila nezaměstnanost 7,0 % a v roce 2020 bude v důsledku koronavirové krize úspěchem udrželi se v rozmezí 9-10 %.

Švédské centrální bance (Riksbank), se navzdory mimořádně agresivní politice uvolňování nedaří udržet inflaci na kýžených 2%. Od července do prosince 2019 se pohybovala v rozmezí 1,4 – 1,8 %, tedy lehce pod cílem Cetrální banky. Inflace v lednu 2020 však nečekaně dramaticky klesla na pouhých 1,3 %, což je hluboko pod cílem Centrální banky. Propad byl způsoben rekordně nízkými cenami elektřiny a obecně energetických surovin. V únoru klesla ještě dále na 1,0 %. V době koronavirové krize se Riksbank na inflaci nesoustředí vůbec, prioritou je záchrana ekonomiky.

Ochota vstoupit znovu do teritoria záporných úrokových sazeb je na straně Riksbank velmi malá, byť vláda takový krok očekává, banka se mu prozatím brání a preferuje podporu ekonomiky formou kvantitativního uvolňování.

Švédská koruna (SEK), která patří mezi měny, jež jsou velmi senzitivní na nálady na globálních trzích, dle očekávání v průběhu pandemie silně utrpěla a pohybuje se na hranici historických minim na obou klíčových měnových párech, tj. 10 SEK za 1 USD a 11 SEK za 1 EUR (ještě v lednu 2020 byl kurz na úrovni 10,3, resp. 9,2 za 1 EUR/USD).

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

V roce 2018 skončilo hospodaření státu v přebytku 80 mld. SEK (cca 1,65 % HDP), v roce 2019 vláda vykázala přebytek neuvěřitelných 111,9 mld. SEK (tj. 2,3 % HDP). Rozpočet na rok 2020 byla navržen jako silně přebytkový (+47 mld. SEK, tj. +0,97 % HDP). V důsledku mimořádných balíčků na podporu ekonomiky během pandemie namísto v přebytku 47 mld. SEK skončí v deficitu 190 mld. SEK (-3,8 % HDP)

Státní rozpočet SE (v milionech SEK)

	2016	2017	2018	2019	2020 (návrh)	po pandemii
Příjmy	1 002 612	1 001 394	1 072 106	1 055 296	1 116 000	N/A
Výdaje	917 311	939 619	992 056	943 349	1 069 000	N/A
Bilance	+85 301	+61 775	+80 049	+111 946	+47 000	-190 000
poměr k HDP (v %)	+1,9	+1,3	+1,65	+2,2	+0,9	- 3,8

V červnu 2016 byla uzavřena dohoda mezi stranami napříč politickým spektrem o změnách rámce fiskální politiky. Dohoda obsahuje závazek dosahovat vyrovnaných státních rozpočtů, přičemž se zároveň stanovuje přebytkový cíl ve výši 0,33 % HDP. Rovněž byla zavedena dluhová kotva ve výši 35 % HDP dle Maastrichtských kritérií a stanoven strop vládních výdajů. Na toto opatření byla v důsledku pandemie pro rok 2020 (případně i 2021) vztažena výjimka.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance v letech 2015–2019 (mld. SEK)

	2015	2016	2017	2018	2019
běžný účet	174,4	166,1	141,9	84,6	196,3
kapitálový účet	- 8,3	- 3,5	- 3,1	- 0,1	- 1,3
finanční účet	59,8	- 204,6	183,3	63,4	173,7

Zdroj: [Statistický úřad SE](#)

Devizové rezervy 2015–2019

	2015	2016	2017	2018	2019
v mld. USD	50,627	52,018	53,463	51,936	45,105
v mld. SEK	422,854	473,210	438,567	456,141	422,604

Zdroj: [Švédská národní banka](#)

Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Otázkami státního dluhu se zabývá zvláštní úřad spadající do kompetence Ministerstva financí. [Úřad pro národní dluh \(Riksgälden\)](#) je výkonnou institucí, která na základě souhlasu parlamentu zplnomocňuje vládu k půjčkám na krytí deficitu státního rozpočtu. Úřad má devítičlennou radu, jejímiž 4 členy jsou poslanci parlamentu.

Zodpovědná fiskální politika a robustní růst švédské ekonomiky vedly ke snížení státního dluhu během mandátní periody této vlády o více než 10 %, když dle Úřadu pro správu státního dluhu **výše zadlužení Švédska** dosahuje k 28. 2. 2019 hodnoty 1.055 mld. SEK, což se rovná úrovni cca 21 % HDP a je nejnižší od 70. let. Švédský dluh také patří k jednomu z nejnižších v EU. Včetně dluhu místních a krajských samospráv, je dluh vyšší, a to ve výši cca 34,6 % HDP (1.730 mld. SEK). V souvislosti s opatřeními v době pandemie se očekává nárůst zadlužení na úroveň cca 40 %, což bude stále jedna z nejnižších v celé EU.

Vývoj státního dluhu v letech 2015–2019 (v mld. SEK)

	2015	2016	2017	2018	2019
Státní dluh	1 403,4	1 347,3	1 327,9	1 262,1	1112,8
poměr k DPH (v %)	33,6	30,8	29,0	26,0	22,7

Zdroj: [Úřad pro národní dluh](#)

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Švédsko má rozvinutý a po dobře zvládnuté krizi v 90. letech stabilizovaný bankovní sektor. V současnosti působí na švédském trhu 117 bank, které lze rozdělit do 4 kategorií: švédské bankovní akciové společnosti, zahraniční banky, spořitelny a družstevní banky.

- Švédská národní banka, Riksbanken (www.riksbank.se), plní úlohu centrální banky a její funkce jsou totožné s funkcemi národních bank v zemích mimo eurozónu. Současným guvernérem je Stefan Ingves.

Mezi největší švédské banky patří následující tři bankovní ústavy:

- Skandinaviska Enskilda Banken (www.seb.se) je nejstarší činnou bankou, založila ji rodina Wallenbergů v roce 1856. Ze 77,4 % je vlastněna švédskými akcionáři, 10,7 % patří americkým vlastníkům a ostatní akcie vlastní mezinárodní kapitál. Operuje hlavně ve Švédsku (56,4 % úvěrového portfolia), severských zemích, Německu (24,3 %) a baltských republikách.
- Swedbank (www.swedbank.se) je komerční bankou, která byla jako první švédská spořitelna založena již v r. 1820. Má rozsáhlé mezinárodní aktivity, především v baltských zemích (226 poboček) a na Ukrajině (164 poboček). Byla proto nejvíce ohrožena důsledky globální finanční krize.
- Handelsbanken (www.handelsbanken.se) byla založena v r. 1871, vlastní 350 poboček v celé Skandinávii, Finsku a Velké Británii. Je to univerzální instituce poskytující služby v celém spektru od tradičních podnikových transakcí přes investiční bankovníctví až po životní pojištění.

Zahraniční banky a největší spořitelny:

- Nordea (www.nordea.com) je největší komerční bankou v zemi, která podobně jako SEB operuje kromě Švédska (24,9 % úvěrového portfolia) v ostatních severských (62,7 %) a baltských zemích, celkem Nordea působí v 16 zemích po celém světě. Základní jmění je cca 176 mld. €, obsluhuje 10 miliónů individuálních klientů a asi 930 000 právnických osob. S akciemi a.s. Nordea se obchoduje na burzách ve Stockholmu, Helsinkách a Kodani. Jedná se o švédskou banku, která však v roce 2017 přesunula svou domicilní adresu do Finska.
- Danske Bank (www.danskebank.se) je největší dánskou bankou, která působí i v ostatních severských zemích. Po Norde je největším finančním koncernem v regionu.
- Scandia (www.scandia.com) je největší švédskou spořitelnou s pobočkami ve 20 zemích. Byla založena v roce 1863.
- Ålandsbanken Sverige (www.alandsbanken.se) byla založena jako pobočka islandské banky Kaupthing Bank. V souvislosti s kolapsem islandské ekonomiky a problémy mateřské banky byla švédská pobočka, jež krizí postižena nebyla, v únoru 2009 odprodána finské bance Ålandsbanken. Poskytuje především finanční služby v oblasti cenných papírů, investičního bankovníctví a správy rezerv.
- SBAB (www.sbab.se) byla původně hypoteční institucí, která od roku 2010 poskytuje i další bankovní služby.
- Länsförsäkringars bank (www.lansforsakringar.se) je vlastněna 23 místními pojišťovnami.

Významnou složkou finančního sektoru jsou hypoteční instituce, které spravují aktiva v objemu celkem 3 800 mld. SEK. Na švédském trhu jich působí šest, z toho tři největší jsou součástí velké bankovní skupiny (spravují celkem 81 % aktiv hypotečního sektoru). Z celkového objemu úvěrů poskytovaných úvěrovým segmentem finančního trhu je 42 % poskytováno právě hypotečními institucemi.

Ve Švédsku působí 468 pojišťoven a 35 poboček zahraničních pojišťovacích institucí. Většina pojišťoven je malých a specializovaných na neživotní pojištění. Struktura trhu je zřejmá z faktu, že 84 % investičních aktiv pojišťovacích institucí (celkem 2 724 mld. SEK) je spravováno 10 největšími z nich. Zvláštním oborem je penzijní pojištění, jímž se zabývá 78 pojišťovacích sdružení (aktiva 108 mld. SEK) a 2 200 penzijních nadací (166 mld. SEK). Dotace pojišťoven do HDP je okolo 1,2 %. Nejběžnější druh pojištění je pojištění domácnosti, které má sjednáno až 95 % švédských domácností.

1.7 Daňový systém

Švédsko je zemí s dlouhodobou a hluboce zakořeněnou tradicí sociálního státu s vysokou mírou zdanění, která je jednou z nejvyšších na světě. Středopravá vláda po svém nástupu v r. 2006 učinila řadu reformních kroků směřujících ke snížení daňového zatížení (např. zrušení nejvíce kritizovaných majetkových daní z nemovitostí, z majetku, darovací a dědické). Od roku 2014 vládní koalice Sociální demokracie a Zelených přijala řadu změn ohledně úrovně placení státní daně z příjmu (zprávnění progresivního zdanění a rozšíření hranice pro tzv. daň z bohatství), zvýšila daně např. z pohonných hmot, výkonostní daň z jaderné energie a zavedla řadu environmentálních daní a zároveň snížila stropy pro daňové odpočty u řady položek. Přesné daňové rozpětí dle jednotlivých položek je k dispozici na www.skatteverket.se. Daňové podvody jsou velmi přísně trestány.

Švédský daňový systém je relativně složitý a je předmětem kritiky OECD ohledně struktury i celkové výše daňové kvóty. Vyčerpávající popis by přesáhl formát STI. Odkazujeme proto na internetové stránky švédské daňové agentury Skatteverket.

Podniková daň

Od 1. 1. 2020 platí sazba 20,6 %.

Fyzické osoby

Daně z příjmu fyzických osob jsou hlavním příjmem komun. Komunální daň z příjmu se mění v závislosti na trvalém bydlišti. Pro rok 2020 se pohybuje mezi 29,18 % (Österaker) a 35,09 % (Bräcke). Stockholm má např. 29,89 %, fin-tech startupové předměstí Solna má např. 29,45 %. O přesné míře rozhoduje komuna. Státní daň z příjmu odvádí pouze fyzické osoby s vyšším ročním příjmem, v roce 2020 při příjmu nad 509 300 SEK za rok ve výši 20 %. Od započetí výdělečné činnosti má každý občan svůj vlastní daňový účet. Daně lze přiznat na formuláři, elektronicky nebo telefonicky. Daně se odvádějí zálohově, což platí i pro zdanění příjmů zaměstnanců a DPH.

Pojištění a penze

Odvody na sociální pojištění, které platí zaměstnavatel, jsou odváděny ve výši 31,42 %. Další 7 % (polovinu částky lze odečíst) platí samotný zaměstnanec podle kategorií rozpětí. Zaměstnavatelé platí daň z penzijních prémie/závazků ve výši cca 24 %. Sociální a zdravotní pojištění je povinné a mnoho podniků platí svým zaměstnancům i důchodové připojištění, klíčovým zaměstnancům případně též soukromé zdravotní připojištění.

Daň z nemovitostí

V rámci daňové reformy byla tato daň od začátku roku 2008 zrušena a nahrazena místním poplatkem, který je pro rok 2020 ve výši 8 049 SEK za rodinný dům, resp. 0,75 % z jeho daňové hodnoty, pokud je tato částka nižší. Malé domky, bytové domy a byty postavené v roce 2012 a později mají plné osvobození od obecní daně z nemovitosti po dobu 15 let.

Daňová úleva pro zahraniční pracovní síly

Osoby, které jsou dočasně zaměstnány ve Švédsku, mohou požádat na zvláštním formuláři, který podává jejich zaměstnavatel, o určité úlevy a výjimky z placení daní a sociálních poplatků na dobu až 3 let. Úlevy se liší podle občanství (EU vs. mimo EU), podrobné informace k této složité problematice je třeba si vyžádat u švédských úřadů.

Daň z přidané hodnoty

Základní DPH činí 25 %, což je jedna z nejvyšších DPH v EU. Od roku 2002 platí 12% snížená daň na potraviny a potravinové suroviny (s výjimkou alkoholových nápojů nad 2,25 %, tabáku, krmiva pro zvířata a dalších - tam je 25 %) a 6 % na noviny, tiskoviny a knihy, přepravu osob a vstupné na některá kulturní představení. Nulová sazba se týká zdravotní péče, sociálních služeb, vzdělání, léků na předpis, nákupu a pronájmu nemovitostí, loterie a dalších.

Spotřební daň

Vybírá se za některé druhy dováženého zboží, např. alkohol, pohonné hmoty, tabák a energie. Daň z benzínu je srovnatelná s ostatními zeměmi EU, vyšší daň je u nafty na topení. Vláda od 1. 1. 2019 prosadila další zvýšení spotřebních daní z benzínu a nafty, které se s DPH podílí na celkové ceně již více než 62 %. Cena energií z fosilních zdrojů patří kvůli výši daní mezi nejvyšší v Evropě. Daně se podílejí až ze 75 % na prodejní ceně tabákových výrobků (DPH 25 % a spotřební daň cca 51 %).

Daňové zatížení alkoholických nápojů

Ve Švédsku je zdanění alkoholu obzvláště vysoké z důvodu ochrany veřejného zdraví a morálky. Výše spotřební daně se řídí obsahem alkoholu v nápoji. V případě „tvrdého“ alkoholu je sazba 516,59 SEK z litru čistého etylalkoholu. Na vína s obsahem alkoholu 8,5–15 % se vztahuje daň 26,18 SEK/litr. Silnější pivo (3,5 % a více) podléhá dani ve výši 2,02 SEK/litr. Slabší pivo (v úvahu přichází pouze 2,8 % odpovídající přibližně našemu sedmistupňovému pivu) se spotřební daní nezdaňuje a prodává se volně mimo státní monopol.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Švédsko je exportně orientovanou tržní ekonomikou, více než polovina všech vyrobených produktů je exportována. Voda, dřevo a železná ruda jsou hlavními přírodními zdroji. Historicky je švédský export založen na surovinách a energii z hor, lesů a vodních cest. Toto v kombinaci s tradiční švédskou invencí, inovativností a podnikavostí vytváří ze Švédska známého a velmi respektovaného obchodního partnera. Více než 50 % švédského vývozu tvoří strojírenské výrobky. Mezi hlavní položky patří stroje, elektronika, dopravní prostředky, minerály, výrobky ze dřeva, chemikálie a farmaceutické produkty.

Díky silně podhodnocené švédské koruně, kterou centrální banka drží svými zápornými úroky již šestý rok v řadě na velmi nízkých úrovních, se švédskému exportu mimořádně dařilo. Druhou stranou těžké mince však je, že se výrazně prodražil dovoz zboží do Švédska. Po třech letech záporné bilance zahraničního obchodu (-14,7 mld. SEK v roce 2016, -10,8 mld. SEK v roce 2017 a -40,5 mld. SEK v roce 2018) švédská bilance zahraničního obchodu v roce 2019 vykázala přebytek ve výši 17,2 mld. SEK (cca 1,6 mld. EUR).

Tento výsledek byl částečně způsoben ochlazením švédské ekonomiky (a tudíž snižováním nákupu vstupních surovin), snižující se spotřebitelskou náladou (a tudíž ochotou utrácet) a především stále poměrně podhodnocenou švédskou korunou (centrální banka sice v prosinci 2019 opustila režim záporných sazeb, ale po celý rok 2019 byla základní úroková míra záporná), která nahrávala exportérům. V roce 2019 se Švédsku podařilo navýšit vývoz o 5,3 %, zatímco dovoz stoupl pouze o 1,2 %.

Obchodní bilance v letech 2015–2019 (mil. SEK)

	2015	2016	2017	2018	2019
export	1 181 242	1 192 556	1 304 824	1 441 786	1 518 041
import	1 163 859	1 207 269	1 315 630	1 482 330	1 500 876
saldo	17 383	-14 713	-10 806	-40 544	17 165

Zdroj: www.scb.se

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Švédský export je na evropské poměry relativně dobře diverzifikovaný, když „pouze“ 57,9 % směřuje do zemí EU, do Evropy jako celku směřuje 72,7 % švédského exportu, následuje Asie s 12,6 %, Severní a Jižní Amerika s 10,9 %, Afrika s 1,9 % a Austrálie a Oceánie s 1,3 %.

Norsko se překvapivě po třech letech vrátilo na první příčku nejvýznamnějšího švédského exportního teritoria. Do Norska směřovalo 10,7 % švédského exportu, teprve poté následovalo Německo (10,5 %). Nárůst exportu do USA o 23 % znamenal, že v Spojené státy oproti roku 2018 předběhly zbylé severské země a staly se třetím nejvýznamnějším exportním trhem s 8,0% podílem, následovány Finskem (7,1 %) a Dánskem (7,0 %). První desítku exportních trhů bez výraznějších změn uzavírá UK (5,4 %), Nizozemí (5,3 %), Čína (4,7 %), Francie (4,1 %) a Belgie (4,0%). Česká republika z pohledu švédských statistik představuje 22. nejvýznamnější exportní trh.

Z mimoevropských teritorií dominují již zmíněné USA (8 % veškerého exportu Švédska) a Čína (4,7 %), které následují Japonsko (1,6 %), Austrálie (1,2 %), Jižní Korea (0,9 %), Turecko (0,9 %), Indie a Kanada (0,8 %) a Brazílie, Saudská Arábie, SAE, Singapur a Jižní Afrika (všichni 0,6 %).

Co se dovozu zboží do Švédska týče, hlavní roli bezkonkurenčně hraje Německo, odkud pocházelo 17,9 % veškerého importu do Švédska, následováno Nizozemím (9,4 %), Norskem (9,2 %), Dánskem (6,6 %), Čínou (5,2 %), Finskem (4,9 %), UK (4,6 %), Belgií (4,4 %), Polskem (4,2 %) a Francií (3,8 %). ČR figuruje dle švédských statistik na 14. místě. Dovozu jednoznačně dominuje Evropa: 70,3 % importu pochází ze zemí EU, přičemž 13,5 % ze zbytku Evropy. Na zbytek světa připadá 16,2 %.

Jak z výše uvedeného vyplývá, největší obchodní výměnu má Švédsko s Německem (14,2 % celkového obrátu švédského zahraničního obchodu v celkovém objemu 428,2 mld. SEK, cca 41,2 mld. EUR) a potvrzuje tak jednoznačně roli nejdůležitějšího švédského obchodního partnera, následováno nijak překvapivě všemi severskými sousedy, tradičními partnery a největšími ekonomikami světa: Norskem (9,9 %), Nizozemím (7,3 %), Dánskem (6,8 %), Finskem (6,0 %), USA (5,3 %), UK (5,0 %) a Čínou (4,9 %).

Zajímavým rysem švédského zahraničního obchodu je fakt, že se zeměmi EU má mimořádně negativní bilanci ve výši 175,9 mld., zatímco se všemi ostatními teritorii má bilanci aktivní. Dokonce i ve vztahu k Číně má jako jedna z mála zemí EU v podstatě vyrovnanou obchodní bilanci (vývoz 72 mld. SEK, dovoz 77 mld. SEK). Jednoznačně nejlepší bilanci má Švédsko ve vztahu k USA (+81 mld. SEK), následováno Finskem (+30 mld. SEK), Norskem (+25 mld. SEK) a pestrou škálou mimoevropských trhů jako např. Japonskem, Jižní Koreou, Kanadou, Austrálií, ale i například Egyptem, Tureckem, Brazílií, Indií, Saudskou Arábií, SAE, JAR, Mexikem atd.

Tyto údaje potvrzují charakter švédské ekonomiky, která buď primárně vyváží vlastní technologie (vysoké vývozy do technologicky vyspělých zemí typu USA, Kanada, Japonsko, J. Korea, Austrálie apod.) nebo ze zemí EU povětšinou dováží průmyslové zařízení pro výrobu vlastními silami vyvíjených a designovaných produktů, které exportuje do třetích zemí, či dováží komponenty a součásti strojů, které kompletuje pod vlastní značkou a jako celky exportuje do třetích zemí.

SE export a import dle jednotlivých teritorií v meziročním srovnání (mil. SEK) za 2018

Země	1.-12. 2019 Export	1.-12. 2018 Export	Podíl v 2019 (%)	1.-12.2019 Import	1.-12.2018 Import	podíl v 2019(%)
Evropa	1 104 288	1 070 871	72,7	1 257 208	1 238 488	83,8
EU-28	878 734	858 077	57,9	1 054 621	1 037 985	70,3
Ostatní evropské země	225 553	212 794	14,9	202 587	200 503	13,5

Afrika	28 599	27 696	1,9	16 681	28 616	1,1
Severní Afrika	14 524	14 148	1,0	3 718	6 890	0,2
Subsaharská Afrika	14 075	13 547	0,9	12 964	21 726	0,8
Ameriky	164 837	137 661	10,9	57 212	58 405	3,8
Severní Amerika	133 500	110 015	8,8	43 299	43 762	2,9
Střední a Jižní Amerika	32 337	27 646	2,1	13 913	14 643	0,9
Asie	191 887	180 163	12,6	164 286	152 900	10,9
Střední a Blízký východ	30 646	27 449	2,0	6 521	7 286	0,4
Ostatní asijské země	161 242	152 714	10,6	157 765	145 614	10,5
Oceánie a Antarktida	19 623	19 334	1,3	4 209	3 594	0,3

Zdroj: www.scb.se

Největší obchodní partneri – export Švédska (v mil. SEK) za 2019

Pořadí	Pořadí	Země	1.-12. 2019	1.-12. 2018	Podíl (%) 2019
2019	2018	Celkem	1 518 041	1 441 786	100,0
1	2	Norsko	162 410	151 611	10,7
2	1	Německo	159 713	156 982	10,5
3	5	USA	120 880	97 944	8,0
4	3	Finsko	107 791	100 837	7,1
5	4	Dánsko	105 566	99 955	7,0

6	7	Velká Británie	82 416	81 818	5,4
7	6	Nizozemsko	80 047	84 740	5,3
8	8	Čína	71 595	67 057	4,7
9	9	Francie	61 579	62 083	4,1
10	10	Belgie	60 705	58 115	4,0
11	11	Polsko	49 028	48 226	3,2
12	12	Itálie	41 640	40 334	2,7
13	13	Španělsko	30 339	29 960	2,0
14	14	Japonsko	24 973	22 155	1,6
15	15	Rusko	21 904	19 988	1,4
22	23	Česká republika	12 816	12 293	0,8

Zdroj: www.scb.se

Největší obchodní partneri – import Švédska (v mil. SEK) za 2019

Pořadí	Pořadí	Země	1.-12. 2019	1.-12. 2018	Podíl (%) 2019
2019	2018	Celkem	1 500 876	1 482 330	100,0
1	1	Německo	268 487	264 906	17,9
2	2	Nizozemsko	141 348	138 709	9,4
3	3	Norsko	137 341	127 464	9,2
4	4	Dánsko	99 702	104 315	6,6
5	7	Čína	77 364	68 164	5,2
6	6	Finsko	74 020	70 347	4,9

7	5	Velká Británie	68 479	74 040	4,6
8	8	Belgie	65 849	62 704	4,4
9	9	Polsko	63 393	59 322	4,2
10	10	Francie	56 289	54 898	3,8
11	11	Itálie	50 234	48 897	3,3
12	13	USA	39 601	40 145	2,6
13	12	Rusko	37 780	46 840	2,5
14	14	Česká republika	24 505	23 224	1,6
15	15	Španělsko	21 086	21 061	1,4

Zdroj: www.scb.se

2.3 Komoditní struktura

V komoditní struktuře švédského exportu výraznou úlohu hrají strojírenské a papírenské výrobky, farmaceutika, těžba nerostů a rybolov: SITC 78 motorová vozidla (14,8 %), SITC 54 léčiva a farmaceutické výrobky (6,9%), SITC 74 stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu (6,2 %), SITC 33 ropa a ropné výrobky 5,7 %, SITC 64 papír a lepenka (5,6 %), SITC 67 železo a ocel (4,6 %), SITC 76 zařízení pro telekomunikace (4,5 %), SITC 77 elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče (4,2 %), , SITC 72 Strojní zařízení (4,2 %), SITC 71 stroje a zařízení k výrobě energie (3,8 %) a SITC 03 ryby (2,8 %).

V komoditní struktuře švédského importu hlavní úlohu představují strojírenské výrobky (38,3 %), chemikálie (10,5 %), fosilní paliva (9,4 %) a potraviny a nápoje (9,0 %).

Komoditní struktura vývozu v roce 2015–2019 (dle SITC)

Komoditní skupina	2015	2016	2017	2018	2019
Potraviny a živá zvířata	63 691	71 146	71 080	78 391	82 257
Nápoje a tabák	9 086	9 303	9 632	10 602	11 955
Surové materiály, nepoživatelné, s výjimkou paliv	72 477	72 115	85 299	95 391	100 591

Minerální paliva, maziva, elektřina	77 679	72 034	90 805	115 013	103 621
Živočišné a rostlinné oleje a tuky	1 743	2 079	2 614	2 629	2 866
Produkty z chemických a souvisejících odvětví	152 910	151 185	162 553	175 933	205 161
Zpracované výrobky, zejména podle materiálu	212 716	211 994	231 326	248 327	255 660
Zařízení a dopravní prostředky	471 343	483 168	528 123	587 634	615 114
Průmyslové spotřební zboží	112 266	112 038	116 373	120 939	132 990
Ostatní výrobky	6 310	7 510	7 019	6 926	7 826
Celkem	1 180 491	1 192 356	1 304 824	1 441 786	1 518 041

údaje v mil. SEK Zdroj: www.scb.se

Komoditní struktura dovozu v roce 2015–2019 (dle SITC)

Komoditní skupina	2015	2016	2017	2018	2019
Potraviny a živá zvířata	111 813	121 625	123 300	134 992	139 753
Nápoje a tabák	12 313	13 275	13 741	15 586	16 235
Surové materiály, nepoživatelné, s výjimkou paliv	33 087	31 837	35 668	42 323	41 479
Minerální paliva, maziva, elektřina	113 592	107 637	132 680	175 495	157 710

Živočišné a rostlinné oleje a tuky	5 071	5 702	6 345	6 284	6 845
Produkty z chemických a souvisejících odvětví	134 854	133 818	142 486	158 655	168 088
Zpracované výrobky, hlavně podle materiálu	151 837	158 511	182 549	203 958	203 029
Zařízení a dopravní prostředky	449 306	474 029	509 529	565 963	575 996
Průmyslové spotřební zboží	154 010	159 921	168 301	177 974	190 665
Ostatní výrobky	1 164	1 249	1 032	1 101	1 074
Celkem	1 167 047	1 207 569	1 315 630	1 482 330	1 500 876

údaje v mil. SEK Zdroj: www.scb.se

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Ve Švédsku nejsou zřízeny žádné zóny volného obchodu.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Švédsko patří tradičně k významným příjemcům přímých zahraničních investic, stejně tak předsatavuje významného investora v zahraničí. Zájem zahraničních investorů v SE se soustřeďuje hlavně na hi-tech sektor (ICT firmy), farmaceutiku, energetiku a strojírenství. Rychle se zvyšují i investice do finančních služeb. 45 % veškerých zahraničních investic je směřováno do vědy a výzkumu. Nejvíce PZI směřuje do Švédska z Nizozemska (488 mld. SEK), Lucemburska (413 mld. SEK), Velké Británie (411 mld. SEK), Finska (265 mld. SEK), Německa (262 mld. SEK), Norska (237 mld. SEK), Dánska (207 mld. SEK) a USA (199 mld. SEK).

Nejvíce investic směřuje do USA (456 mld. SEK), Nizozemska (288 mld. SEK), Norska (236 mld. SEK), Finska (215 mld. SEK), Dánska (185 mld. SEK), Německa (178 mld. SEK) a Velké Británie (167 mld. SEK).

Přímé zahraniční investice (PZI)

	2015	2016	2017	2018	2019
švédské PZI do zahraničí	2 952	3 224	3 157	3 432	3 618
cizí PZI do Švédska	2 473	2 874	3 018	3 079	3 188

údaje v mld. SEK Zdroj: www.scb.se, Betalningsbalansen (BoP)

Dle Švédského statistického úřadu SE investice v ČR dosáhly v roce 2019 hodnoty 26 mld. SEK. Podle údajů České národní banky dosáhl příliv investic ze Švédska do České republiky v roce 2019 podílu 0,8 % na celkových investicích mířících do ČR. Aktuálně dosahuje hodnoty 36, 5 mld. Kč. Nejvíce investic směřovalo do odvětví finančního zprostředkování; výroby základních kovů, hutního zpracování kovů a slévárenství; inženýrského stavitelství a výroby kovových konstrukcí a kovodělných výrobků. Podílem na celkových investicích se Švédsko může zdát nevýznamné, avšak mnozí ze švédských investorů jsou významnými regionálními zaměstnavateli.

Nejvýznamnější projekty ze Švédska:

- Sandvik Materials Technology – společnost zajišťuje v Chomutově výrobu produktů z nerezové oceli a speciálních slitin. Začátkem roku 2015 byla firma oceněna konzultantskou společností A.T. Kearney jako nejlepší inovátor roku v České republice.
- Mölnlycke Health Care - přední světový výrobce produktů pro ošetřování ran, chirurgických prostředků pro jednorázové použití a poskytovatel služeb pro zdravotní sektor, který má výrobní provoz v Karviné.
- SKF - přední výrobce ložisek. V ČR se SKF zaměřuje na výrobu mazacích systémů a česká pobočka v Chodově je v této oblasti klíčovým závodem pro celý koncern SKF. Jejich budova, která byla postavená jako udržitelná a energeticky efektivní, získala jako první výrobní závod ve střední a východní Evropě certifikaci LEED Platinum, což vyžaduje splnění přísných kritérií v oblastech zdraví a životního prostředí.
- Arla Plast – přední evropský výrobce vytlačovaných desek, který má výrobní halu v Kadani.
- Trelleborg - přední výrobce pneumatik, jehož největším výrobním závodem je bývalý Mitas Otrokovice.
- Assa Abloy - přední výrobce zámků přesunul z Německa do ČR vývojové centrum zámků nové generace.
- Husqvarna - známý výrobce zahradní techniky provozuje výrobní závod ve Vrbně.
- Hanza AB - otevřela produkční závod na výroby elektrotechniky v Kunovicích.
- Nákup skupiny Residomo, největšího vlatníka nájemního bydlení v ČR švédskou společností Heimstaden Bostad ve výši 33 mld. Kč (1,3 mld. EUR)

České divize svých firem v ČR otevřely společnosti jako IKEA, Skanska, H&M, Volvo Trucks. Mezi další významné projekty patří investice firem Sweco, Lindab, NIBE, ITAB, nebo VBG Group.

Mezi faktory, které jsou klíčové pro švédské společnosti, patří výhodná geografická poloha ČR přinášející úsporu v oblasti logistiky při dodávkách na trhy západní i východní Evropy, nižší mzdové náklady ve srovnání se zeměmi severní Evropy za současného zajištění kvality produkce díky kvalitní pracovní síle a přítomnosti vyspělých subdodavatelů.

Zdroje: Česká národní banka, CzechInvest

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Švédsko nabízí obchodně příznivé prostředí s dlouhodobou tradicí v průmyslové výrobě a znalostních oborech. Jako největší skandinávská ekonomika, ležící mezi Baltským mořem a dalšími zeměmi EU, je Švédsko strategicky velmi dobře umístěno pro firmy mající zájem o podnikání v severní Evropě a Skandinávii. Podmínky pro vstup zahraničního kapitálu jsou velmi příznivé a Švédsko neklade překážky.

Švédsko se prezentuje jako země s vysokou vzdělaností obyvatelstva, velkou penetrací telefonních a internetových přípojek, jedním z nevyšších podílů R&D na vytvořeném HDP a vyspělou infrastrukturou. V hodnocení jednotlivých faktorů konkurenceschopnosti je Švédsko na předních pozicích (hodnocení podle IMD - Institute of Management Development).

Z nejdůležitějších faktorů přitažlivosti investičního prostředí lze uvést následujících 10:

- vedoucí země v inovativních řešeních a produktech
- volný přístup k prosperujícímu domácímu, skandinávskému a evropskému trhu
- mezinárodní prostředí pro business, které je moderní a otevřené novým obchodům
- vysoká produktivita
- jedinečná pozice ve středu centralizovaného trhu operujícího v severní Evropě
- moderní pracovní prostředí, odborní pracovníci a rovnost pohlaví
- světová třída ve výzkumu a rozvoji
- vysoká úroveň infrastruktury
- atraktivní korporátní daně
- vysoká kvalita života

Business Sweden [na své webové stránce](#) poskytuje potřebné informace pro zřizování kanceláře, o daňových úlevách, životních nákladech a další fakta potřebná k založení firmy.

K českým investicím ve Švédsku - blíže viz kapitola 4.4

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Europeiska kommissionens representation i Sverige

Europahuset

Regeringsgatan 65

10390 Stockholm

Telefon: 0046 8 562 444 11

Fax: 0046 8 562 444 12

Web: http://ec.europa.eu/sweden/news/index_sv.htm

E-post: comm-rep-se@ec.europa.eu

Europaparlamentet Informationskontoret i Sverige

Regeringsgatan 65, 6. patro

111 56 Stockholm

Tel: +46 (0)8 562 444 55

Fax: +46 (0)8 562 444 99

E-post: epstockholm@ep.europa.eu

Web: www.europaparlamentet.se

European Centre for Disease Prevention and Control

návštěvní adresa: Tomtebodavägen 11a

poštovní adresa: Granits väg 8,

17165 Solna

Telefon: +46 (0) 8 586 010 00

Fax: +46 (0) 8 586 010 01

E-post: info@ecdc.europa.eu

Web: www.ecdc.europa.eu

3.2 Obchodní vztahy země s EU

EU představuje klíčový trh pro Švédsko, ačkoliv jeho závislost na obchodní výměně se zeměmi EU není tak vysoká jako v případě jiných států. "Pouze" 57,9 % veškerého švédského exportu směřuje do zemí EU a 70,3 % veškerého dovozů pochází ze zemí EU. V roce 2019 vyvezlo Švédsko do zemí EU zboží za 878,7 mld. SEK a dovezlo zboží za 1054,6 mld. SEK. Se zeměmi EU má tedy Švédsko zápornou obchodní bilanci. Největšími obchodními partnery v EU jsou pro Švédsko především Německo, Nizozemsko, Dánsko, Finsko, Velká Británie, Francie a Polsko. Přehled obchodní výměny s jednotlivými členskými státy EU, viz kapitola 2.1. a 2.2.

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Švédsko, jako jedna z nejbohatších zemí EU, představuje čistého plátce do rozpočtu EU a v přepočtu na obyvatele jednoho z největších čistých přispěvovatelů. Švédsko přispívá do rozpočtu EU v průměru 37,7 mld. SEK (cca 3,7 mld. EUR) a čerpá v průměru 11,2 mld. SEK (cca 1,1 mld. EUR).

Švédské příspěvky do rozpočtu EU (mld. SEK)							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
příspěvky SE do EU	41,5	44,2	30,3	24,2	34,9	40,9	47,9
příjmy SE z EU	11,8	9,7	10,9	10,4	12,3	11,5	11,5

Zdroj: <https://www.europaportalen.se/teman/sveriges-eu-avgift>

V souvislosti s odchodem Velké Británie z EU a tím i s výpadkem jejího příspěvku do rozpočtu EU v nadcházejícím víceletém finančním rámci po roce 2020 Švédsko poměrně rezolutně odmítá další navyšování svého příspěvku do rozpočtu EU, jakož i navyšování národních příspěvků nad úroveň 1 % HNP EU. Švédsko preferuje zachování stávajících příspěvků a naopak hledání úspor na výdajové stránce (zemědělské dotace a kohezní fondy). Návrh předsedy ER Ch. Michela ve výši 1,074 HNP EU z února 2020 bylo Švédsko nuceno opět odmítnout. Toto navýšení by pro SE konkrétně představovalo navýšení jeho výdajů o 11,5 mld. SEK, tj. 1,1 mld EUR (v současné době Švédsko platí ročně cca 3,7 mld. EUR, přičemž cca 1,1 mld. dostane zpět). Švédsko se zařadilo do seskuení tzv. frugal four (úsporné čtyřky) společně s NL, AT a DK. Jak dopadne vyjednávání o budoucí podobě víceletého finančního rámce v důsledku pandemie lze obtížně odhadnout.

Švédsko je čtvrtý největší poskytovatel humanitární a rozvojové pomoci na světě. Celkový rozsah rozvojové pomoci pro rok 2019 dosahuje 51,0 mld. SEK, tj. 1,00 % HNP, čímž se Švédsko řadí mezi několik málo zemí, které splňují rozvojové cíle OSN. Z této částky je však třeba odečíst náklady na uprchlíky v samotném Švédsku a prostředky plynoucí přímo do programů EU a OSN. Prostřednictvím své rozvojové agentury SIDA tak Švédsko realizuje humanitární a rozvojovou pomoc ve výši 44,9 mld. SEK. Humanitární pomoc směřovala nejvíce do Somálska (296 mil. SEK), Nigérie (288 mil. SEK), Sýrie (245 mil. SEK), Etiopie (239 mil. SEK), Jižního Súdánu (205 mil. SEK) a Iráku (203 mil. SEK). Nejvíce prostředků rozvojové pomoci směřovalo do Tanzánie (1 124 mil. SEK), Afghánistánu (868 mil. SEK), Zambie (479 mil. SEK), Mozambiku (468 mil. SEK), Etiopie (420 mil. SEK), Palestiny (408 mil. SEK), Somálska (393 mil. SEK), , Ugandy (364 mil. SEK) a Keni (336 mil. SEK).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

V roce 2019 český export do Švédska dosáhl dle předběžných údajů Českého statistického úřadu objemu 74,3 mld. Kč, což představuje 1,6 % veškerého vývozu ČR. Švédsko se tak stalo 14. nejvýznamnějším exportním teritoriem ČR.

Oproti roku 2018 se objem českého vývozu do Švédska mírně snížil, a to konkrétně o 2 %. Za tímto poklesem stojí fakt, že v letech 2016-18 vývoz překonal všechna historická maxima a dosáhl se stávající skladbou exportu svého vrcholu. Bilance vzájemné obchodní výměny zůstává nadále vysoce kladná ve prospěch ČR. V roce 2019 dosáhla výše 41,2 mld. Kč, čímž se vzájemná obchodní bilance se Švédskem z pohledu ČR stává 9. nejefektivnější relací. Níže uvedený přehled (v mil. Kč) nejlépe vystihuje dynamiku vzájemné obchodní výměny.

Bilance vzájemné obchodní výměny 2015–2019 (česká statistika)

	2015	2016	2017	2018	2019
vývoz do SE	59 335	59 514	66 566	76 334	74 288
dovoz z SE	29 283	27 097	30 904	33 129	33 036
obrat	88 618	86 611	97 470	109 462	107 325
bilance (z hlediska ČR)	+30 052	+32 417	+35 662	+43 205	+41 252

v mil. CZK, Zdroj: ČSÚ

Dovoz ze Švédska zaznamenal v roce 2019 oproti roku 2018 pokles o 0,3 % a dosáhl výše 33,0 mld. Kč, čímž švédský export do ČR lehce zaostal za rekordním výsledkem z roku 2018.

Pro zajímavost dodáváme, že navzdory obvyklým odchylkám při srovnávání dat českého a švédského statistického úřadu, které jsou způsobeny jednak rozdíly v metodice a specifikách vzájemného obchodu a dále faktorem re-exportu, základní data týkající se švédsko-české obchodní bilance optikou švédského statistického úřadu (SCB) poskytují relativně podobný obrázek jako data česká. Dle předběžných údajů SCB obrát vzájemné obchodní výměny Švédska s ČR dosáhl v roce 2019 hodnoty 37,3 mld. SEK (cca 93 mld. Kč), přičemž švédský vývoz do ČR činil 12,8 mld. SEK (cca 32 mld. Kč) a dovoz z ČR dosáhl hodnoty 24,5 mld. SEK (cca 61,3 mld. Kč). Švédsko tak dle vlastních statistických dat vykazuje s ČR negativní obchodní bilanci ve výši 11,7 mld. SEK (cca 29,3 mld. Kč). Pro švédské exportéry je ČR 22. nejvýznamnější destinací,

nicméně import z ČR figuruje ve Švédsku na velmi solidním 14. místě.

Bilance vzájemné obchodní výměny 2015–2019 (švédská statistika)

	2015	2016	2017	2018	2019
vývoz z ČR	17 042	17 726	19 146	23 224	24 505
dovoz do ČR	8 884	9 726	10 993	12 293	12 816
obrat	25 926	27 452	30 139	35 517	37 321
bilance (z hlediska ČR)	+8 158	+8 000	+8 153	+10 931	+11 689

v mil. SEK Zdroj: SCB

Komoditní struktura

Struktura českého exportu do Švédska zůstává bez výraznějších změn. Zcela dominantní, dle klasifikace tříd SITC, zůstává položka „Stroje a dopravní prostředky“ s podílem 64,1 % (65,3 % v roce 2018), následována položkou „Průmyslové spotřební zboží“ s podílem 15,4 %. Při bližším pohledu v HS4 kódech je dominující položkou export osobních automobilů (12,9 %), následováno automobilovými součástkami (12,2 %) a výpočetní technikou, která tvoří 8,1 % celkového objemu českého exportu do Švédska.

Komoditní struktura vývozu z ČR do SE v letech 2015–2019 (dle členění SITC)

Komoditní skupina	2015	2016	2017	2018	2019
Potraviny a živá zvířata	898 913	878 561	926 345	1 028 484	1 187 709
Nápoje a tabák	589 020	502 184	411 411	460 681	562 989
Surové materiály s výjimkou paliv	615 831	719 735	1 008 601	563 086	274 791
Minerální paliva, maziva, elektřina	84 545	89 431	109 705	138 180	131 127
Živočišné a rostlinné oleje a tuky	577	958	658	588	1 819
Produkty z chemických a	2 938 979	2 796 940	2 920 436	3 142 066	2 745 877

souvisejících odvětví					
Zpracované výrobky, zejména podle materiálu	8 229 644	8 592 325	9 689 367	10 437 060	10 249 178
Zařízení a dopravní prostředky	35 625 219	34 995 612	40 160 191	49 500 975	47 598 039
Průmyslové spotřební zboží	10 331 239	10 909 784	11 200 968	10 847 095	11 477 812
Ostatní výrobky	20 148	29 042	30 168	42 932	59 097

údaje v tis. CZK, Zdroj: ČSÚ

Mezi hlavní dovozní položky ČR patří traktory a přívěsy, ocelářská produkce (trubky, duté bezešvé profily ze železa a oceli apod.), kovové dráty a tyčky, surové železo, léčiva, dopravní prostředky a jejich náhradní díly, výrobky chemického průmyslu, papír a lepenka. Strojírenské výrobky a polotovary tvoří okolo 70 % z celkového dovozu.

Komoditní struktura dovozu z SE do ČR v letech 2015–2019 (dle členění SITC)

Komoditní skupina	2015	2016	2017	2018	2019
Potraviny a živá zvířata	591 554	870 203	1 076 753	911 451	816 770
Nápoje a tabák	99 313	69 769	67 147	91 271	92 092
Surové materiály s výjimkou paliv	155 468	245 097	379 133	758 246	463 730
Minerální paliva, maziva, elektrina	187 178	76 556	93 294	103 971	102 639
Živočišné a rostlinné oleje a tuky	109 683	89 837	71 608	60 256	52 943
Produkty z chemických a	4 190 332	4 234 349	4 415 187	3 944 032	4 110 410

souvisejících odvětví					
Zpracované výrobky, zejména podle materiálu	9 772 690	8 738 676	9 605 260	10 930 607	11 422 388
Zařízení a dopravní prostředky	12 128 065	10 836 914	12 317 633	14 247 835	13 889 150
Průmyslové spotřební zboží	2 052 077	1 935 838	1 919 226	2 028 982	2 086 153
Ostatní výrobky	19	0	0	0	77

údaje v tis. CZK, Zdroj: ČSÚ

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Nejvýznamnější položky českého vývozu do Švédska v roce 2019 (HS4 kódy)

kód	položka	objem
8703	Osobní automobily a jiná motorová vozidla	9 618 378
8708	Části a součásti vozidel motorových, osobních aj traktorů	9 032 261
8471	Stroje automatického zpracování, datové jednotky, snímače ap	6 064 716
8517	Přístroje telefonní, ost. přístroje pro vysílání, příjem hlasu a dat	5 906 553
9401	Sedadla ne lékařská ap. proměnitelná v lůžka	4 615 686
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování	2 606 876
8479	Stroje mechanické s vlastní individuální funkcí	1 628 353

8528	Monitory a projektory	1 283 453
9503	Tříkolky, koloběžky, kočárky, panenky a hračky	1 009 775
7326	Výrobky ostatní z železa a oceli	888 113

v tis. Kč, Zdroj: ČSÚ

Nejvýznamnější položky českého dovozu ze Švédska v roce 2019 (HS4 kódy)

kód	položka	objem
8703	Auta osobní a jiná vozidla motorová pro přepravu osob	2 558 266
8708	Části a součásti vozidel motorových, osobních aj traktorů	1 697 299
7304	Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa a oceli	1 311 694
3004	Léky odměřené, ne krevní antisera ap., vata a jiné	1 064 180
7225	Výrobky válcované z oceli, legované ostatní nad 600 mm	813 415
8311	Dráty, tyčky a jiné k pájení ap. z kovů	799 348
4802	Papír karton lepenka k popisován	612 067
3824	Pojidla pro licí formy nebo jádra, další chemické výrobky	545 323
8701	Traktory a tahače	537 152
8418	Chladničky, mrazící boxy, čerpadla tepelná	532 394

v tis. Kč, Zdroj: ČSÚ

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Přehled - bilance vzájemné výměny služeb - příjmy(export)/výdaje(import)

K pozitivní bilanci nejvíce přispěly příjmy z cestovního ruchu a export dopravních služeb, především v oboru silniční dopravy. Švédsko zase dominuje v různých službách obchodní povahy (právní, poradenské apod. služby). Specifikem platební bilance se Švédskem je vysoká míra čerpání dividend z ČR do Švédska.

Běžný účet platební bilance ČR v teritoriálním členění (v mil. CZK)

	2015	2016	2017	2018	2019
zboží	+10 524,0	+23 029,0	+26 033,6	+31 961,4	+28 205,6
služby	+3 714,6	+2 354,4	+2 934,3	+3 297,0	+2 724,2
prvotní důchody	-4 842,4	-4 987,0	-4 291,9	-7 566,5	-5 375,6
druhotné důchody	-264,1	-192,8	-224,8	-193,4	-195,1
Celkem	+9 132,2	+20 203,6	+24 451,2	+27 498,4	+25 359,1

Zdroj: [ČNB](#)

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

České investice ve Švédsku jsou prozatím velmi nízké, jedinou českou firmou, která ve Švédsku investovala ve velkém měřítku, je firma LINET (v roce 2007), která nyní představuje lídra na švédském trhu s nemocničními postelemi. Většina českých investic je spíše drobného charakteru, kdy česká firma získá majoritní podíl místního distributora (např. Servis Climax apod.), nicméně jedná se o investice v řádech milionů Kč. Na švédském stavebním trhu se aktivně podílejí české firmy SUBTERRA a.s., FENESTRA WIEDEN s.r.o., RockSalt, Hutní Montáže a řada dalších, v energetice např. ČKD Blansko. České firmy nejsou většinou kapitálově dostatečně silné a v případě Švédska vyhledávají většinou obchodní zástupce, kteří jsou na švédském trhu již zavedeni, případně vystupují v roli subkontraktorů velkých švédských koncernů. Ve Švédsku dále působí řada firem s úzkými obchodními vztahy s Českou republikou, které české výrobky dovážejí a distribuují. Mezi nejvýznamnější patří Škoda Sverige (dovoz a distribuce automobilů), Linet Sweden AB (nemocniční lůžka), AmphoChem (chemické a keramické produkty), Beijer Industri AB (ocelářské a železářské produkty), Scansigma AB (ložiska, ventily), Asahi (pivo) apod.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

- Smlouva mezi Belgickým královstvím, ... Švédským královstvím, ... a Českou republikou, ... o přistoupení České republiky, ... k Evropské unii. Smlouva byla podepsána 16. 4. 2003 v Athénách, vstoupila v platnost 1. 5. 2005.
- Dodatkový protokol k Evropské dohodě o obchodu textilními výrobky mezi EHS a ČR, parafováný 7. 12. 1995, doplněný dohodou sjednanou formou výměny dopisů mezi ES a ČR v souvislosti se vstupem Švédska, Finska a Rakouska do EU.

-
- Protokol o úpravách obchodních aspektů Evropské dohody mezi ČR na straně jedné a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé s ohledem na vstup Rakouska, Finské republiky a Švédského království do Evropské unie a na výsledky jednání o zemědělství v rámci Uruguayského kola včetně zlepšení stávajícího preferenčního režimu (Brusel, 27. 10. 1998).
 - Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Švédským královstvím o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku ze dne 6. 2. 1979 (9/1981Sb.).
 - Dohoda mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Švédským královstvím o podpoře a vzájemné ochraně investic, která vstoupila v platnost 13. 11. 1990 na dobu 20 let. Pozn. ČR navrhla ukončení platnosti této Dohody vzhledem k potřebě harmonizace s legislativou EU.
 - Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Švédského království o vzájemné spolupráci v celních otázkách podepsaná dne 24. června 1995, která vstoupila v platnost dne 10. 9. 1996 (249/1996 Sb.).

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

ČR neposkytuje Švédsku rozvojovou pomoc.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Energetický průmysl

Cílem Švédska je stát se jednou z prvních „fossil free“ zemí na světě (konkrétně do roku 2045), a proto bude nadále utlumovat produkci energie z fosilních zdrojů a podporovat obnovitelné zdroje. Podíl OZE na spotřebě energií v dopravě a průmyslu je dosud malý, ale i na jeho zvýšení vláda intenzivně pracuje. Nastolený trend OZE je především patrný u výroby elektrické energie, v níž v roce 2017 již 66 % celkové produkce a 55 % celkové spotřeby pokrývají OZE, čímž se Švédsko řadí bezkonkurenčně na špici zemí EU a v OECD hned za Island. Expanze vodní energie by měla být především zajištěna navýšením výkonu existujících elektráren. Vláda počítá, že v období 2020–2030 uvolní licence až na 18 TWh produkce. Investice by dále měly směřovat do výstavby větrných elektráren (v současnosti se intenzivně jedná zejména o výstavbě tzv. mořských větrných parků v Baltském moři v oblasti ostrovů Gotland a Öland) a výroby energie z biomasy. Nicméně právě tento rostoucí trend výstavby větrných elektráren a jejich nestálost dodávek do distribuční sítě představuje obrovskou aktuální potřebu na modernizaci a zvýšení kapacity přenosné sítě. A právě dodávky komponentů a služeb jak pro obnovitelné zdroje, tak pro přenosovou soustavu představují velkou příležitost. Zároveň Švédsko v roce 2020 rozhodne o dalším rozvoji jaderné energie, čímž se otevře cesta pro investice a příležitosti i v toto odvětví energetiky.

Stavební průmysl

Švédský stavební průmysl se nadále nachází v mimořádném růstovém období. Hlavními faktory pro tento růst jsou rostoucí soukromé a veřejné investice, dostatečný disponibilní příjem domácností, rostoucí populace a urbanizace. Největší podíl na tomto růstu (cca 46 %) tvoří výstavby rezidenčního bydlení, což je především způsobeno poklesem úrokových měr u hypoték, a tedy zvýšením poptávky jednotlivých domácností. Výstavba komerčních objektů tvoří cca 17 % z této hodnoty. Z důvodu zlepšení výstavby rezidenčního bydlení a tedy zvýšení nabídky bytových jednotek pro své občany, se švédská vláda pro rok 2020 rozhodla navýšit rozpočet u položky podpory výstavby nájemních bytových jednotek o téměř 5,5 mld. SEK. Rovněž se čeká významný nárůst seniorské populace nad 65 let, ze 1,9 mil obyvatel v roce 2013 na 3 mil v roce 2060. Z tohoto důvodu vzniká potřeba investic a výstavby zdravotnických zařízení. Výstavba průmyslových staveb je především realizována soukromými investicemi. Švédská vláda také schválila alokaci 522 mld. SEK do výstavby infrastrukturních projektů pro období 2014–2025. Švédské stavební firmy nejsou schopny uspokojit domácí poptávku a jsou nuceny tento dříve uzavřený sektor otevírat zahraniční konkurenci.

Strojírenský průmysl

Švédsko je tradiční strojírenskou zemí a export strojírenských výrobků a technologií představuje 45 % švédského exportu. Jedná se především o důlní stroje a technologie, osobní a nákladní automobily, sta-vební stroje, zemědělské a lesnické stroje a zařízení pro offshore a lodní průmysl. Podle švédského stati-stického úřadu by měly průmyslové investice ve Švédsku dosáhnout v roce 2020 hodnoty 55 mld. SEK. Díky relativně vysoké ceně pracovní síly ve Švédsku, pokračujícímu trendu odklonu místních výrobců od asijských dodavatelů, představují subdodávky pro švédský strojírenský průmysl velkou příležitost, a to především v oblasti metalurgických výrobků, svařovaných konstrukcí, přesně obráběných dílů a montáží.

Železniční a kolejová doprava

S rostoucí potřebou zajistit mobilitu zvyšujícího se počtu obyvatel velkých měst a příměstských oblastí a přepravu nákladů po celé oblasti Švédska byl parlamentem přijat národní plán rozvoje dopravní infrastruktury v letech 2014–2025

s plánovaným objemem investic 522 mld. SEK. Prostředky jsou určeny jak na údržbu a modernizaci stávající, tak na výstavbu nové infrastruktury, včetně investic do údržby, modernizace a nákupu železničních dopravních prostředků jako jsou příměstské vlakové jednotky, lokomotivy, vagony, tramvaje apod. Konkrétním příkladem je nyní již budované vysokorychlostní železniční propojení městských aglomerací Stockholm-Jönköping, tzv. East Link projekt. Vláda v roce 2017 sice ustoupila od plánu výstavby vysokorychlostní železnice mezi Stockholmem, Göteborgem a Malmö, avšak uvolnila přes 280 mld. SEK na modernizaci tohoto koridoru. V roce 2018 radnice města Stockholmu rozhodla o rozšíření některých linek metra. Dodavatelské příležitosti se tak otevírají pro české firmy v oblastech výstavby železničních tratí, signalizačních a automatizačních zařízení, elektrifikace, tak pro firmy působící v segmentu výroby kolejových vozidel.

Obranný průmysl

Výdaje na obranu prudce rostou a v roce 2020 dosáhnou 65 mld. SEK, čímž Švédsko dosáhne hranice 1,34 % HDP. Švédsko není nuceno dodržet závazek Aliance výdajů na obranu ve výši 2 % HDP, avšak přijalo vlastní harmonogram se cíli co nejvíce přiblížit. Rozpočet na rok 2020 a především parlamentem schválený výhled financování ozbrojených sil na léta 2021–2022 počítá s navýšením rozpočtu o 11,7 mld. SEK v roce 2020, 12,9 mld. SEK v roce 2021 a o 13,8 mld. SEK v roce 2022, což švédským ozbrojeným složkám otevírá prostor pro rozsáhlé akvizice. Obdobně byl navýšen rozpočet policie o 2,2 mld. SEK, kde se rovněž počítá s akvizicemi především ručních zbraní.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti

Stavební průmysl	HS 6904 – Keramické stavební cihly, podlahové bloky, nosné nebo výplňové tvarovky a podobné výrobky
	HS 6810 – Výrobky z cementu, betonu nebo umělého kamene, též vyztužené
	HS 9406 – Montované stavby
	HS 7308 – Konstrukce (kromě montovaných staveb čísla 9406) a části a součásti konstrukcí (například mosty a části mostů, vrata plavebních komor a propustí, věže, příhradové sloupy, střechy, střešní rámové konstrukce, dveře a okna a jejich rámy, zárubně a prahy, okenice, sloupková zábradlí, pilíře a sloupky), ze železa nebo oceli; desky, tyče, úhelníky, tvarovky, profily, trubky a podobné výrobky ze železa nebo oceli
	HS 7213 – Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7322 – Radiátory pro ústřední topení, ohřivače ap. ze železa, oceli
	HS 3925 – Stavební výrobky z plastů, jinde neuved.
	HS 3917 - Trubky, potrubí a hadice a jejich příslušenství (například spojky, kolena, příruby) z plastů

Strojírenský průmysl	HS 7311 – Nádoby na stlačený nebo zkvapalněný plyn, ze železa nebo oceli
	7312 - Splétaná lanka, lana, kabely, splétané pásy, smyčky a podobné výrobky, ze železa nebo oceli, elektricky neizolované
	HS 8444 – Stroje k vytlačování, protahování ap. chemických textilních materiálů
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí, stavebnicové
	HS 8547 – Izolační části pro el. stroje; elektroinstalační trubky
	HS 7207 – Polotovary ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7304 – Trouby, trubky a duté profily, bezešvé, ze železa (jiného než litiny) nebo z oceli
	HS 8483 - Převodové hřídele a kliky; ložisková pouzdra a ložiskové pánve; ozubená soukolí a ozubené převody; pohybové šrouby; převodovky, převodové skříně a jiné měniče rychlosti, včetně měničů krouticího momentu; setrvačníky a řemenice, včetně kladnic pro kladkostroje; spojky a hřídelové spojky
HS 7325 – Ost. výrobky odlité ze železa nebo oceli	
Obranný průmysl	HS 9301 – Vojenské zbraně, jiné než revolvery, pistole a zbraně čísla 9307
	HS 9302 – Revolvery a pistole, jiné než čísel 9303 nebo 9304

Energetický průmysl	HS 8410 – Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 7308 – Konstrukce jinde neuv. a části a součásti pro použití v konstrukcích, ze železa, oceli
	HS 8504 – Elektrické transformátory, statické měniče a induktoři
	HS 8483 - Převodové hřídele a kliky; ložisková pouzdra a ložiskové pánve; ozubená soukolí a ozubené převody; pohybové šrouby; převodovky, převodové skříně a jiné měniče rychlosti, včetně měničů krouticího momentu; setrvačníky a řemenice, včetně kladnic pro kladkostroje; spojky a hřídelové spojky
	HS 8546 – Elektrické izolátory z jakéhokoliv materiálu
	HS 8544 – Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken
Železniční a kolejová doprava	HS 8608 – Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení; mechanické přístroje a signalizační zařízení
	HS 8609 – Kontejnery speciálně konstruované a vybavené pro přepravu jedním nebo více druhy dopravy
	HS 7302 – Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli
	HS 8602 – Ost. lokomotivy a malé posunovací lokomotivy
	HS 8605 – Železniční nebo tramvajové osobní vozy, bez vlastního pohonu;
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem

- Švédsko je náročný trh, švédský spotřebitel příliš nemění své zvyklosti a dodavatelské vztahy fungují na bázi dlouhodobých smluv. Nelze proto počítat s rychlým vstupem na trh. K uplatnění nového zboží na trhu je nutná trpělivost a aktivní přístup k marketingu.
- Nejvýznamnějším oborem, kde mají české firmy šanci se uplatnit coby subdodavatelé, je jednoznačně strojírenství.

Dále následuje energetika (zařízení pro hydroenergetiku a investice do výstavby a obnovy spaloven komunálního dopadu), výstavba železnic (vládní investice do modernizace propojení mezi Stockholmem, Göteborgem a Malmö). Podobně jako je tomu i jinde v Evropě, pociťuje švédské stavebnictví kritický nedostatek kapacit, obzvláště v kvalifikovaných profesích. České firmy, které by byly schopné nabídnout subdodávky stavebních prací, mají dle zkušeností z B2B seminářů organizovaných ZÚ Stockholm/CT Scandinavia šanci se prosadit.

- V potravinářství je třeba počítat s tím, že potravinářský trh je ve Švédsku vysoce konkurenční a náročný a že spotřebitelé jsou značně konzervativní a zaměřeni na vysokou kvalitu, kterou si spojují především se zavedenými mezinárodními značkami a s výrobky domácího původu. Uplatnění pro české firmy v tomto oboru je tedy spíše ve výrobě potravinářských výrobků pod značkou místního výrobce.
- Mezi další obory, kde by mohli mít čeští výrobci dobré vyhlídky k uplatnění na švédském trhu, patří např. obráběcí stroje, armatury, zdravotní technika, kabely, díly a materiály pro výrobu nábytku, nástroje a nářadí.

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2 Kalendář akcí

Mezi největší veletržní akce lze zařadit:

- únor 2020 - veletrh nábytku a osvětlení Light and Furniture Fair (Stockholm)
- duben 2020 - stavební veletrh Norbygg (Stockholm)
- červen 2020 - veletrh těžebního průmyslu (Skeleftea)
- srpen 2020 - veletrh designu Formex (Stockholm)
- září 2020 - veletrh Life Sciences (Malmö)
- říjen 2020 - veletrh elektrotechniky Elmässan (Stockholm)
- listopad 2020 - strojírenský veletrh Elmia Subcontractor (Jönköping)
- listopad 2020 - Logistics and Transport (Göteborg)

K obchodně-ekonomickým aktivitám pořádaných [velvyslanectvím](#) či [zastoupením CzechTrade](#) doporučujeme sledovat jejich internetové stránky.

Další veletržní akce ve Švédsku lze dohledat na webových stránkách největších veletržních správ:

- [Elmia Mässan Jönköping](#)
- [Stockholm Mässan](#)
- [Kista Mässan](#)
- [Malmö Mässan](#)
- [Göteborg \(Svenska Mässan\)](#)
- [Luleå Expo](#)

Ucelené informace o všech probíhajících veletržních akcích a konferencích lze dohledat na webových stránkách <http://exponytt.se/>.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dvozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Charakteristickými rysy švédského trhu jsou jeho malá absorpční schopnost (relativně malý trh), konzervativní přístup zákazníků (což je výhodné, pokud je výrobek již zaveden), preference domácích výrobků či výrobků předních světových značek a mimořádný důraz na kvalitu, design a značku/brand. Rozhodování o koupi výrobku je především u středních a větších firem kolektivním aktem, tudíž je časově náročnější, než české firmy očekávají.

Spotřební zboží a zemědělské produkty jsou dodávány přímo do obchodních řetězců, jednání jsou vedena přes nákupčí jednotlivých organizací. Další cestou je prodej přes velkoobchodní firmu, z nichž největší ve Švédsku je firma Axfood AB. Zařazení českého výrobku do sortimentu obchodního domu či řetězce zpravidla předchází vyřazení výrobku konkurenčního. Tento krok je však podmíněn cenovou či kvalitativní výhodností. Rozhodujícím rysem systému nákupu je konzervativní přístup, neochota zaběhlé přístupy měnit.

V současné době se posiluje trend k maximální redukci nákladů a odbourávání mezičlánků mezi výrobcem a spotřebitelem. Přímé vazby však znamenají větší nároky na zpracování trhu a nabídky a na dodržení všech obchodně-technických podmínek kontraktu. Přes snahy napřímit obchodní vztahy existují komodity, kde doporučujeme vyhledání zástupce či prostředníka, jehož role pak spočívá především v asistenci při odstraňování byrokratických překážek, v jednání s celními orgány a případně ve sdružování minimálních zakázek (potravinářské zboží a poskytování služeb ve stavebnictví). S výběrem vhodného zástupce může pomoci místní kancelář agentury CzechTrade, resp. Švédský svaz obchodu - Svensk Handel (www.svenskhandel.se) nebo Svaz zástupců (www.agenturforetagen.se).

Mezi hlavní faktory ovlivňující úspěch prodeje patří:

- Vysoká kvalita výrobků
- Dodržování dodacích termínů
- Včasná a pravidelná komunikace s klientem
- Jazyková vybavenost (dostačující je znalost anglického jazyka)
- Dochvilnost a přesnost
- Znalost prostředí a konkurence
- Správná konstrukce ceny a připravenost k transparentním uváděním nákladových položek

6.2 Dvozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Dvozní podmínky a dokumenty celní systém, kontrola vývozu

V EU funguje volný pohyb zboží, tj. zboží z jiných zemí EU je osvobozeno od cla. Exportér nemusí hlásit zboží k celnímu řízení, nicméně musí zaplatit DPH a další případné daně u [Skatteverket](#) (švédský daňový úřad).

Přes výše uvedené existují však určité výjimky z volného pohybu zboží. To se týká především alkoholu, tabáku, některých léčiv, zbraní, zvířat a živočišných produktů. Zda je zboží v souladu s příslušnými právními předpisy kontroluje [Tullverket](#) (švédský celní úřad). V případě zájmu dovozu některé z těchto položek doporučujeme konzultaci s příslušným níže uvedeným úřadem:

- Národní potravinářský úřad (Livsmedelsverket) - www.slv.se
- Švédská zemědělská rada (Jordbruksverket) - www.sjv.se
- Švédský institut pro standardizaci - www.sis.se
- Národní rada pro spotřebitelskou politiku - www.konsumentverket.se
- Národní obchodní rada - www.kommers.se
- Celní správa - www.tullverket.se

Dokumentace

Před vývozem do Švédska je český vývozce povinen zjistit (např. dotazem u dovozce nebo spediční společnosti), jaké speciální doklady či dokumentaci je třeba předložit k proclení zboží. Odpovědnost za zdržení nebo vrácení zboží z důvodu nekompletnosti nebo chybovosti dokladů leží výhradně na českém vývozci.

Velmi přísné předpisy platí pro dovoz potravin. Zásilky procházejí přes speciální přechodové celnice, dovozce je povinen zajistit předběžné celní řízení. Zboží musí být označeno certifikačním logem EU (CE) a jeho nezávadnost odsouhlasena EU nebo švédským úřadem (Jordbruksverket). Masné výrobky a drůbež musí být prosty zárodků salmonely. Potravinářské zboží musí mít návod či popis ve švédštině. Některé zemědělské potraviny jsou testovány na přítomnost aflatoxinů. Dovoz domácích zvířat podléhá velmi přísným předpisům. Více informací lze nalézt na adrese www.jordbruksverket.se.

Závěrem je třeba důrazně upozornit, že celníci mohou zkontrolovat jakoukoli zásilku ze země EU, která překračuje hranice Švédska, pokud existuje podezření na nelegální dovoz nebo na dovoz výrobků, které ohrožují bezpečnost země (životní prostředí, zdraví) či jinak porušují švédské předpisy.

Ochrana domácího trhu

I když se Švédsko otevřeně hlásí k principům volného trhu, **důsledně chrání svůj vlastní trh**. Opatření mohou vyvolat dojem, že země komplikuje vstup zahraničního zboží, především potravinářského a spotřebního, ale ochrana trhu před dovozem nekvalitního či škodlivé látky obsahujícího zboží patří mezi hlavní priority švédské vlády, která v tomto smyslu také vystupuje na půdě Evropské unie. Ochrana spotřebitele patří mezi nejpropracovanější politiky švédské vlády a je pro řadu zemí - včetně členů EU - vzorem. Národní úřad pro spotřebitelskou politiku poskytuje všechny informace týkající se této problematiky (viz www.konsumentverket.se).

Je třeba zmínit účinný a nenapadnutelný přístup k ochraně domácího trhu, kterým je nenásilná propagační kampaň prodeje zboží domácí provenience. Spotřebitel musí mít dojem, že domácí zboží je nejlepší, splňuje všechny parametry lidskému zdraví bezpečné a k životnímu prostředí šetrné produkce. Největší důvěře spotřebitelů se těší domácí zemědělské výrobky, zpracované i nezpracované, které jsou mnohdy o desítky procent dražší než srovnatelné dovážené produkty (především mléčné výrobky). Značné popularity se těší zejména tzv. ekopotraviny.

Dovoz určitých výrobků je vázán na vystavení licence (zbraně, výbušniny, léčiva, jedy, atd.). Obchod s ohroženými druhy zvířete nebo rostlin podle Washingtonské konvence (CITES) je rovněž podmíněn vystavením licence nebo dovozního povolení.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Nejobvyklejšími právními formami přítomnosti zahraničních podnikatelských subjektů ve Švédsku jsou:

- podnikání jako fyzická osoba (Enskild näringsidkare)
- zastoupení – reprezentační kancelář
- pobočka – filiálka (filial)
- dceřiná firma ve formě akciové společnosti (Aktiebolag, AB) – právnická osoba zřízená dle švédského práva; minimální základní kapitál je pouze 50 tis. SEK
- zvláštní formu společnosti s ručením omezením (jako v ČR či SRN) švédské právo nezná, podobně jako britská „Limited Copany“ může být akciová společnost AB buď soukromá (private, odpovídá britské Ltd.) s veřejně neobchodovatelnými podíly, nebo veřejná (public, odpovídá britské PLC) s veřejně obchodovatelnými akciemi, jejíž základní kapitál ale musí být nejméně 500 tis. SEK
- další právní formy firem, které zná švédské obchodní právo, jsou obchodní společnost (handelsbolag; odpovídá české v.o.s.) a komanditní společnost (kommanditbolag; odpovídá české obdobě); jako právní forma dceřiné společnosti zahraničního podnikatelského subjektu nejsou obvyklé, protože podmínkou pro jejich zřízení je existence více společníků (fyzických či právnických osob)

Podmínky pro zahájení podnikání

Podmínkou zřízení dceřiné firmy nebo pobočky je registrace u švédského obchodního rejstříku Bolagsverket (Companies Registration Office) a daňovém úřadu Skatteverket. Akciová společnost musí jmenovat představenstvo – správní radu. V obou případech je dále nutno jmenovat auditora. Méně obvyklou formou je reprezentační kancelář, přestože její založení a provoz je nejjednodušší. Rozsah aktivit zastoupení je totiž omezený pouze na čistě marketingové činnosti, zatímco samostatné obchodní aktivity provozovat nesmí, stejně jako jeho zaměstnanci nesmějí jednat jménem mateřské společnosti.

Fyzická osoba – podnikatel musí živnost provozovat dlouhodobě, nezávisle a za účelem zisku. Podmínkou je dále dosažení zletilosti (18 let) a plná způsobilost k právním úkonům. Švédský podnikatel-fyzická osoba může najímat zaměstnance.

Průběh registrace

Jak uvádí vládní agentura pro podporu investic [Business Sweden](#), rezidenti ze zemí Evropského hospodářského prostoru (EEA), který tvoří země EU a EFTA, mohou na rozdíl od občanů ostatních zemí založit akciovou společnost naprosto bez administrativních překážek. Registrace u obchodního rejstříku je proces, který může trvat 3-4 týdny. Přesné časy lze najít na webových stránkách [Bolagsverket](#).

Délku registrace je možno obejít zakoupením „hotové“ registrované firmy z nabídky některé z právních či účetních firem a začít podnikat již do týdne. Úřední poplatek činí 2.000 SEK, cena za koupi registrované firmy dosahuje 5-10.000 SEK.

Pokud jde o zahraniční fyzické osoby, musí nejprve získat registrační číslo (obdoba rodného čísla), které vydává při registraci daňový úřad. Při založení je nutno zažádat o F-daňovou kartu (F-skattsedel) a registrovat podnik k odvodu DPH. Pokud bude mít podnik zaměstnance, musí se také zaregistrovat u daňového úřadu (Skatteverket) z důvodu odvodu sociálního pojištění. Žádosti a registrace je možné provést pomocí „Formuláře žádosti pro daně a poplatky“ (Skatte och avgiftsanmälan). Formulář je možno stáhnout ze stránek: [verksamhet.se](#). Kopie vyrozumění o přidělení národního registračního čísla se přikládá k žádosti o registraci živnosti u obchodního rejstříku (Bolagsverket).

V případě, že jednotlivec vlastní švédskou elektornickou identifikaci, je možno živnost zaregistrovat [prostřednictvím](#)

[e-sloužby.](#)

Praktické informace

Na internetové stránce www.verksamhet.se jsou kromě praktických informací a pokynů pro podnikatele zveřejněny průměrné náklady na zřízení kanceláře a na pracovní síly. Hladina nákladů v hlavním městě je zhruba o 20–30 % vyšší než v ostatních částech Švédska. Proto v posledních letech dochází k přemísťování firem za hranice centrálního Stockholmu, do menších měst vzdálených desítky kilometrů, nebo do technologických vesnic, které jsou v dosahu velkých měst.

Nejčastější formou právní subjektivity je Aktiebolag (AB). Zřízení AB podléhá velmi jednoduché proceduře, za tímto účelem má Patentový a registrační úřad připravený „balíček“ dokumentů, jenž lze vyhledat na adrese www.prv.se, která rovněž nabízí informace o švédských firmách. Jak uvádí portál Verksamhet, rezidenti ze zemí Evropského hospodářského prostoru (EEA), který tvoří země EU a EFTA, mohou založit akciovou společnost nebo společnost s ručením omezením zcela bez administrativních překážek, občané ostatních zemí potřebují nejprve zažádat o residenční povolení na Švédském migračním úřadě.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Propagace se řídí postupy běžnými v evropských zemích. Formy účinného obchodního marketingu nemusí být finančně náročné, např. inzerce v odborném tisku nebo prodejní dny organizované místním partnerem. Propagace firmy na stránkách novin a časopisů či v televizi je sice neúčinnější, ale také velmi nákladnou formou. Ceny inzertních a reklamních služeb nabývají různě vysokých hodnot podle nákladu a zaměření novin či časopisu, umístění a grafického ztvárnění reklamy. Náklady na inzerci jsou asi 3x vyšší než v ČR.

Účast na specializovaných veletrzích a výstavách je jednou z efektivních forem prezentace českých firem. Finanční nároky na propagaci jsou sice vyšší, koncentrace potenciálních zákazníků však zvyšuje její účinnost. Ověřenou formou, která usnadňuje vstup na trh i finančně slabším firmám, je realizace společného stánku CzechTrade, ZÚ a zainteresovaných firem pod hlavičkou České republiky na veletrzích.

Nejefektivnějším způsobem v oslovování nových klientů je rozhodně přímý marketing zaměřený na konkrétní manažery nákupu. Rozhodně nestačí pouhé zaslání propagačního emailu, je nutné se s rozhodující osobou minimálně spojit telefonicky a vyžádat si osobní prezentační schůzku. S prvotní akvizicí při identifikaci, oslovení a domluvení osobních schůzek může v rámci asistenčních služeb pomoci švédské zastoupení agentury CzechTrade.

Účinnou formou propagace a prezentace jsou národní akce pořádané ZÚ obvykle ve spolupráci s místními kanceláři CzechTrade, České Centrum a Czech Tourism, kterých se účastní konkrétní nákupčí z jednotlivých firem, dále pak představitelé měst, krajů, obchodních komor nebo odborných podnikatelských sdružení.

Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Největší veletržní akce ve Švédsku lze dohledat na webových stránkách největších veletržních správ:

- [Elmia Mässan Jönköping](#)
- [Stockholm Mässan](#)
- [Kista Mässan](#)
- [Malmö Mässan](#)
- [Göteborg \(Svenska Mässan\)](#)
- [Luleå Expo](#)

Ucelené informace o všech probíhajících veletržních akcích a konferencích lze dohledat na webových stránkách <http://exponytt.se/>.

Mezi nejdůležitější pravidelné veletržní akce patří:

- Strojírenské subdodávky: [Elmia Subcontractor](#)
- Lesnictví: [SkogsElmia](#)
- Stavební stroje: [Bygmaskiner](#)
- Stavebnictví: [Nordbygg](#)
- Důlní průmysl: [Euromine Expo](#)
- Pivo a destiláty: [Stockholm Beer](#)
- Víno: [Göteborg Vin and Deli](#)
- Železniční průmysl: [Elmia Nordic Rail](#)
- Cestovní ruch: [TUR](#)

A další (viz programy jednotlivých veletržních správ), například:

- Butikslieferantör - vybavení obchodních prostor (Kista)
- Ljud, Ljus & Bild - profesionální světelná, zvuková a obrazová technika (Kista)
- Pulp & Paper - papírenský průmysl (nepravidelně, na jaře)
- World Bioenergy - obnovitelné zdroje energie (Jönköping, po 2 letech)
- Machine Tools - obráběcí stroje, strojírenské technologie (Göteborg, pravidelně každé 4 roky v květnu)
- Trä & Teknik - dřevěné produkty a technologie (Jönköping, po 2 letech)
- Scanautomat - automatizace, manipulace, regulace (Göteborg, po 2 letech)
- Miljöteknik - technika pro životní prostředí (Göteborg, podzim)
- ScanBygg/Bygmaskiner - stavebnictví a stavební stroje (Göteborg, po 2 letech)
- Elmia Agriculture Machinery and Cultivation - zemědělská technika a mechanizace (Jönköping)

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ve Švédsku je tato oblast řešena standardní evropskou legislativou. Švédské firmy se chovají korektně, právní systém známkoprávní ochranu respektuje a podporuje. ZÚ nejsou známy žádné případy zásadních právních sporů v této oblasti, v nichž by jednou ze stran byla česká firma.

Agenda ochrany duševního vlastnictví je náplní činnosti Patentového a registračního úřadu (PRV), který zveřejňuje aktuální informace na adrese www.prv.se.

6.6 Trh veřejných zakázek

Švédsko je členstvím v EU povinno dodržovat pravidla hospodářské soutěže a zadávání veřejných zakázek. Zákonnou normou je tzv. Public Procurement Act (Konkurrensverket), který postihuje oblast zadávání veřejných zakázek, čisté konkurence a nediskriminace. Oprávněnými subjekty, které zadávají veřejné zakázky, mohou být vládní instituce, krajské orgány, místní zastupitelstva a církevní instituce, dále společnosti ve vlastnictví státu, sdružení, správní organizace a nadace vyvíjející veřejně prospěšnou činnost kromě činností obchodních a výrobních. V oblastech vodohospodářství, energetiky, dopravy a spojů (dodavatelské sektory) mohou být oprávněnými subjekty jednak společnosti, ve kterých mají vláda, krajské orgány nebo místní zastupitelstva přímý či nepřímý vliv, nebo společnosti, které působí v určitých oblastech na základě povolení uděleného orgánem vlády, krajským nebo místním zastupitelstvem.

V případě, že veřejná zakázka překročí určitou hodnotu, vztahují se na ni automaticky, pokud jde o inzerci, odkladná období apod., pravidla EU. Tato mezní hodnota činí u zboží a služeb 200 000 € a u stavebních prací 5 mil. €. Přesné hodnoty lze najít na webových stránkách [Konkurrensverket](#). Veřejné zakázky, které jsou pod těmito limity, se však v zásadě řídí stejnými pravidly jako zakázky, jež je překračují, jen s tím rozdílem, že tendrový proces není tak detailně regulován.

Informace o zadávání zakázek lze získat na Radě pro veřejné zakázky (Konkurrensverket). Veškeré veřejné zakázky (tj. vlády a jejích agentur, ostatních centrálních orgánů státu, orgánů regionální a místní správy) jsou centrálně zveřejňovány prostřednictvím úředního věstníku [Offentligaupphandlingar.se](#).

Významné veřejné zakázky jsou samozřejmě inzerovány prostřednictvím internetového informačního systému EU na stránkách [www.ted.europa.eu](#), nebo <https://eu.eu-supply.com/>, které jsou k dispozici přímo českým uživatelům a ZÚ jej proto nesleduje. V případě dotazu českých zájemců ke konkrétním tendrům ovšem může ZÚ opatřit podrobné informace od švédských zadavatelů.

Na [webových stránkách](#) Trafikverket (švédská státní agentura zodpovědná za výstavbu, provoz a údržbu státních silnic a železnic) lze najít v současnosti připravované velké projekty na švédském území.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Způsoby řešení obchodních sporů

Standardní formou řešení sporů je arbitráž, která je běžná i ve Švédsku. Při Stockholmské obchodní komoře funguje Arbitrážní institut, který se zabývá obchodními spory. Veškeré informace naleznete [zde](#).

ZÚ zdůrazňuje, že základem eliminace sporných případů je podrobná obchodní smlouva s přesnou a jednoznačnou formulací dodacích, platebních a dalších podmínek. České firmy zapomínají na právní doložku odkazující na zemi, podle jejíhož práva se případné spory řeší. Rovněž se vyplatí trvat na zařazení kursové klauzule, chránící dodavatele před nadměrným kursovým rizikem.

Pokud dojde k zadržení platby, neplacení faktury či k dlouhodobému prodlení úhrady z různých důvodů, doporučujeme navštívit webové stránky [www.uc.se](#) (business and credit information). Podmínky a postup vymáhání pohledávek jsou popsány např. na [www.profinainternational.se](#).

Rizika místního trhu

Švédsko patří mezi země s nízkým výskytem korupce a hospodářské kriminality. Právní řád je kompatibilní s předpisy EU (acquis communautaire). Kromě toho platí množství lokálních předpisů a ustanovení, které zpřísňují podmínky pro vstup zahraničního zboží a služeb na trh (zejména ze zemí, které nejsou členy EU). Platí to především pro citlivé položky, jakými jsou zpracované a nezpracované zemědělské produkty, dovoz zvířat a dovoz vzorků pro komerční účely.

Švédsko má lepší pověst než je skutečnost. Jednání s orgány komplikuje poměrně rozsáhlá byrokracie, hustá síť předpisů a nařízení i často striktní postoj úředníků. Cesta informací úředním aparátem bývá zdouhavá a komplikovaná. Také rozhodovací proces ve firmách (rozhodnutí je vždy kolektivní) může být nepružný a časově náročný. Předpisy nelze obházet, zkrácení čekacích lhůt je téměř nemožné. Obecně improvizace je téměř nulová.

Dovážené alkoholické nápoje a potraviny musí být opatřeny nápisy ve švédštině. V případě nejasností je třeba se podívat

na adresu www.konsumenteuropa.se.

V minulých letech došlo k několika bankrotům švédských firem, které v té době spolupracovaly s českými partnery, ZÚ zaznamenal rovněž případy insolvence, odkladů plateb či v horším případě nesplacení pohledávky. Podle švédského právního řádu jsou v případě konkursu nároky dodavatelů zohledněny až po nárocích státu a pojišťoven. Zdlouhavý proces mimosoudního vyrovnání a přednostní uspokojení nároků státu prakticky eliminuje naděje na uspokojení požadavků českých subjektů. ZÚ proto doporučuje maximální obezřetnost při prvním kontaktu, prověření solidnosti a finančního zázemí firmy a volbu takové platební podmínky, která omezí nežádoucí rizika. Prvním úkonem při navázání obchodního vztahu se švédským subjektem by mělo být obstarání bankovní informace nebo výpisu z registru firem. Na požádání je možné získat podrobné informace, tato služba je však na rozdíl od českého obchodního rejstříku zpoplatněna.

Podceňovaným rysem bývá mentalita a chování švédské populace, její zvláštnosti a odlišnosti vyplývající z jiného historického vývoje a kulturního zázemí, také s ohledem na multikulturní uspořádání současné švédské společnosti. Doporučuje se proto jednat citlivě a spíše se vyhýbat tématům, u nichž se švédský většinový přístup významně liší od obvyklého českého vnímání skutečnosti (především vztah společnosti k ženám či k národnostním či sexuálním menšinám, ale i sociální problematika a role státu apod.). Na druhé straně je třeba upozornit na to, že s postupující globalizací se mění i švédská společnost a není možné se spoléhat na stereotypy z minulosti.

Specifickým problémem, který pro zahraniční podnikatele vyvstal v souvislosti s otevíráním trhu pro volný pohyb služeb, je švédská legislativa v oblasti sociálních práv pracujících a vymáhání jejího dodržování zahraničními subjekty ze strany domácích odborů formou uzavírání kolektivních smluv při vysílání pracovníků do Švédska (blíže viz kapitola 6.10).

Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Švédské firmy nevyžadují nestandardní platební podmínky. Nejběžnější platební podmínkou hladká platba 30 dní netto nebo platba proti dokumentům. Platba předem není obvyklá, ale pokud se jedná o firmu, která měla v minulosti finanční potíže, pak je žádoucí podmínit kontrakt touto formou maximálně zajištěné úhrady.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Švédsko je standardní evropská země a proto se společenská kultura v této zemi příliš neliší od české. Čeští podnikatelé by měli počítat s tím, že Švédové nejsou tak otevření jako Češi a může být proto obtížné s nimi navázat užší osobní kontakt. Na druhé straně lze počítat s jejich vysokou seriózností a snahou plnit dohodnuté podmínky obchodu, byť by byla dohoda pouze ústní. Cena není rozhodující, klíčová je kvalita a spolehlivost, za kterou si Švéd rád připlatí. Totéž se doporučuje dodržovat i na české straně, jinak si podnikatel sám uzavře cestu k dalším obchodům. Švédové jsou velmi konzervativní a neradi mění zaběhlé zvyklosti (partnery, dodavatele), přesvědčit je bývá velmi složité, ale když už se jednou pro změnu (nového dodavatele) rozhodnou, bývají velmi dlouhodobými a stálými partnery.

Při osobním jednání je vhodné počítat s časovou přesností místního protějšku - na akademickou čtvrt hodinkou není dobré se spoléhat. Jednání bývají věcná, Švédové neradi ztrácejí čas planými hovory.

Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

Úředními jazyky jsou švédština a pět minoritních jazyků (laponština, finština, meänkieli, jidiš a romština). Mezi Švédy je jinak všeobecná znalost angličtiny, veškerá obchodní jednání lze vést v angličtině, nicméně je třeba počítat s tím, že

specifické zakázky, projektová dokumentace apod. budou pouze ve švédském jazyce.

Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

Ve Švédsku se slaví všechny významné křesťanské svátky. Specifikem země je, že před svátky a po nich dochází k útlumu pracovní aktivity. To platí zejména v letních měsících a kolem Vánoc. V průběhu letních dovolených, především v červenci je nůtlum pracovní aktivity značný.

V roce 2020 jsou v kalendáři tyto svátky:

- 1. leden – Nový rok
- 6. leden – Tři králové
- 10. duben– Velký pátek
- 13. duben – Velikonoční neděle
- 14. duben – Velikonoční pondělí
- 1. květen – Svátek práce
- 21. květen - Nanebevstoupení
- 31. květen- Svatodušní neděle
- 6. červen – státní svátek Švédského království
- 19. červen – Letní slunovrat
- 1. listopadu – Svátek všech svatých
- 24. prosinec – Štědrý den
- 25. prosinec – První svátek vánoční
- 26. prosinec – Druhý svátek vánoční
- 31. prosinec – Silvestr

Připadá-li svátek na sobotu či neděli, je běžnou praxí, že je volno předchozí pátek či následující pondělí.

Pracovní a prodejní doba:

Provoz v obchodech se řídí jejich velikostí. Supermarkety, hypermarkety a větší řetězce (např. ICA) mají prodejní dobu zpravidla od 8 do 22 hod. 24hodinový provoz mají některé prodejny rychlého občerstvení (např. 7 Eleven, některé provozovny McDonald's a pouliční stánky v letních měsících), ostatní obchody jsou obvykle otevřeny do 20 hodin. V prodejnách potravin lze nakoupit i další zboží spotřební povahy. Nepotravinové obchody jsou otevřeny zpravidla do 18 hodin, ale ve většině z nich je upravena provozní doba v letních měsících. Velké obchody a nákupní centra mají vesměs otevřeno do 20 hodin. Často nebývá provoz přerušen ani o svátcích a ve dnech volna. V letních měsících však může být, zejména mimo velká města, omezen provoz služeb. Provoz většiny restaurací končí kolem půlnoci, bary a hudební provozovny jsou otevřeny (především o víkendech) do cca 2-3 hodin ráno. Omezený provoz mají lékárny.

Upozorňujeme na provoz bank, jejichž pobočky mají stejnou pracovní dobu jako ústředí, tj. v pracovních dnech do 16–17 hodin. Směnárny mají prodlouženou prodejní dobu a většinou jsou otevřeny i v sobotu. Na mnoha místech jsou v provozu fungující peněžní automaty, které akceptují všechny běžné platební karty (s možnou výjimkou AmEx).

S ohledem na rozvoj bezhotovostního placení se platí takřka všude platební kartou. Na řadě míst je platba možná pouze kartou (či telefonem), v některých případech, např. při cestování ze Stockholmu na letiště Arlanda, je lépe mít zakoupenou jízdenku předem přes internet nebo ve vestibulu autobusového terminálu (Flygbussarna).

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Pro cestu do Švédska neplatí pro české občany vízová povinnost. Občan ČR můžete cestovat do zemí Evropské unie na

základě platného cestovního pasu nebo občanského průkazu. V případě ztráty cestovního dokladu je nutné se obrátit buď na Velvyslanectví ČR ve Stockholmu nebo na Honorární konzulát v Malmö, kde Vám bude za účelem návratu do ČR vystaven náhradní cestovní doklad.

Jako občan EU máte právo ve Švédsku pobývat do 90 dnů bez registrace. Pokud byste chtěli zůstat déle než 3 měsíce, musíte se zaregistrovat u švédského Migračního úřadu (Migrationsverket). Registraci lze provést i online na stránkách úřadu www.migrationsverket.se v části „For EU/EEA Citizens“. Rovněž se můžete s dotazem obrátit na konzulární úsek Velvyslanectví ČR ve Stockholmu (consulate.stockholm@mzv.cz).

Odpovědi na otázky týkající se dovozu zvířat, léků, zbraní, potravin, alkoholu a tabáku do Švédska naleznete na stránkách švédské Celní správy www.tullverket.se v části „Customs Guide“ – „Bringing goods into Sweden“. Co se týká dovozu domácích zvířat, lze se rovněž obrátit na švédský Zemědělský úřad (Jordbruksverket).

Cestu do země lze uskutečnit v zásadě třemi druhy dopravních prostředků. Letecká doprava je zajišťována spoji ČSA a SAS a některými nízkorozpočtovými společnostmi (Norwegian). Autobusovou dopravu zajišťuje např. společnost Student Agency nebo Eurolines. Nejvhodnější trasa osobním autem vede z Prahy na Teplice a Cínovec, dále přes Drážďany, Berlín, Rostock, Trelleborg, Jönköping do Stockholmu (E4/E20).

Upozorňujeme na nutnost dodržování předepsané rychlosti, přestupky jsou trestány vysokými pokutami. Obecné rychlostní limity jsou 50 km/h (obce, často také 30 km/h), 90 km/h (mimo obec) a 110 km/h (dálnice). Silniční síť je udržovaná a vybavená odpočívadly. Hlavní tahy jsou opatřeny ploty zabraňujícími vniknutí lesní zvěře, zvýšené pozornosti je třeba dbát v místech, kde ploty nejsou (dopravní značky s piktogramem losa) v lesních úsecích silnic nižších tříd.

Jsou evidovány případy uvěznění českých řidičů z důvodu nálezu alkoholu v krvi během řízení motorového vozidla. V této souvislosti apelujeme na řidiče, aby nesedali za volant po požití alkoholického nápoje. Trestnost je stanovena limitem 0,02 promile.

Ve Švédsku platí povinnost celoročního svícení tlumenými světly. Řada nehod se stává v době horizontálního slunečního svitu (v létě slunce svítí až do 23 hod). V době od 1. 10. do 30. 4. je povinná zimní výbava (zimní vzorek nebo pneumatiky opatřené hřeby). Pokud leží na silnicích v severních oblastech sníh déle (květen, červen), pak je dovoleno používat zimní výbavu i v pozdním jarním období. Parkování ve velkých městech, zvláště ve Stockholmu je kvůli nadměrnému množství vozidel striktně regulováno a zpoplatněno. Doporučujeme parkovat na vyznačených místech a zaplatit stanovený poplatek. Pokuty za špatné parkování se udělují i cizincům.

Na dálnicích se sice nevybírání poplatků, ale ve Stockholmu a Göteborgu je zavedeno mýto (Trängselskatt) za vjezd do města ve všední dny. Poplatek se nově má vztahovat i na vozy s cizími registračními značkami. Podrobné informace jsou i v angličtině na webové stránce švédského Dopravního úřadu (Transportstyrelsen) (rubrika Congestion tax in Stockholm).

Před cestou je vhodné prostudovat informace určené turistům, jež jsou k dispozici na oficiálních internetových portálech www.visitsweden.com a www.sweden.se a dále na www.mzv.cz v Kapitole „Cestujeme“.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Občané ČR, stejně jako ostatní občané EU, nepotřebují k výkonu práce ve Švédsku pracovní povolení. Občan EU má právo ve Švédsku pobývat, pokud by však chtěl zůstat déle než 3 měsíce, musí se zaregistrovat u švédského Migračního úřadu (Migrationsverket). K registraci se použije formulář č.141011 „Registration of right of residence“. Registraci lze provést

a) osobně na příslušném Migračním úřadě, b) zaslat poštou, c) online na stránkách úřadu www.migrationsverket.se v části „For EU/EEA Citizens“- „Online registration of right of residence“. Občané EU, kteří jen dojíždí za prací do Švédska, ale žijí v jiné členské zemi EU a pravidelně se do této země (domů) vrací, nepotřebují registrovat svůj pobyt ve Švédsku.

K registraci je nutné přiložit: a) kopii platného cestovního pasu nebo občanského průkazu, b) doklady, které prokazují, že osoba spadá do jedné z následujících kategorií: 1) zaměstnanec, 2) osoba samostatně výdělečně činná, 3) poskytovatel služeb. Bližší informace k jednotlivým kategoriím naleznete na stránkách Migračního úřadu, v části „For EU/EEA Citizens“- „Working in Sweden – EU/EEA Citizens“. Neplatí se žádný registrační poplatek. Doklad o registraci zasílá Migrační úřad na adresu ve Švédsku.

Nová švédská úprava podmínek pro vysílání zahraničních pracovníků do Švédska s platností od 1. července 2013. Více informací naleznete na webu MZV.

Pokud jde o **zdanění příjmu** vyslaného pracovníka, stanovuje platná smlouva o zamezení dvojímu zdanění mezi ČR a Švédskem, že se daň z příjmu uplatňuje v místě bydliště pracovníka, pokud pobyt ve druhém státě v kalendářním roce nepřekročí 183 dnů. Jinak může být zdanění provedeno v místě výkonu práce, ale vzhledem k rozdílu výše daní v obou státech by varianta zdanění ve Švédsku byla pro české pracovníky nevýhodná.

Pro **pracovníprávní podmínky** vyslaných pracovníků platí, že by měly odpovídat požadavkům švédského právního systému. Ten klade důraz na ochranu práv zaměstnanců, velkou váhu přikládá sociálním právům a ochraně před jakoukoli diskriminací (věk, pohlaví, národnost, sexuální orientace apod.) a významnou roli v prosazování zaměstnaneckých práv světuje odborovým svazům, které také sjednávají se zaměstnavatelskými svazy v **kolektivních smlouvách** řadu podstatných závazných ustanovení, která v jiných právních systémech bývají přímo vtělena do paragrafů příslušných zákonů (délka dovolené, výše minimální mzdy ad.). Z dosavadních zkušeností zahraničních firem působících na švédském území vyplývá, že je této problematice nutno věnovat zvýšenou pozornost, protože švédské odborové svazy činnost zahraničních subjektů ve svém teritoriu sledují a pokud jsou pracovní a mzdové podmínky cizinců v rozporu se švédskou oborovou kolektivní smlouvou, sahají k nátlakovým akcím. Zaměstnavatelé by si proto měli pořídit znění švédské kolektivní smlouvy platné v daném oboru a přizpůsobit jí smlouvy se svými vysílanými pracovníky. Žádoucí je pokud možno uzavřít předem českou kolektivní smlouvu, jejíž absence dává švédským odborářům důležitý argument pro případný nátlak na úpravu podmínek práce vysílaných pracovníků dle švédských zvyklostí.

Minimální délka pracovní doby: 40 hod. týdně; běžná je flexibilní úprava pracovní doby; rodiče s dětmi do 8 let věku mají nárok na zkrácení pracovní doby až o 25 %. Přesčasová práce je omezena limitem 48 hod. za období 4 týdnů, resp. 50 hod. za kalendářní měsíc a 200 hod. za rok.

Minimální délka odpočinku: Pracovníci mají nárok na noční odpočinek (tj. mezi 00:00 a 05:00 hod.), pokud není noční práce dle charakteru pracovní funkce či mimořádných okolností nezbytná. Zvláštní úprava noční práce platí pro zaměstnance mladší 18 let. Práce o sobotách, nedělích a svátcích je obvykle upravena kolektivními smlouvami.

Minimální délka dovolené za kalendářní rok: Všichni pracovníci mají nárok na 25 dnů (5 týdnů) placené dovolené za rok. Některé kolektivní smlouvy zajišťují i delší placenou dovolenou. Pokud kolektivní smlouvy nestanoví jinak, mají zaměstnanci nárok na 4 souvislé týdny dovolené v období od června do srpna. Určitou část dovolené mohou pracovníci ušetřit na pozdější čerpání (po dobu 5 let i více). Nárok na dovolenou vzniká i při čerpání nemocenské či mateřské dovolené.

Minimální mzda: Minimální mzda není ve Švédsku centrálně stanovena a její sjednání je záležitostí kolektivního vyjednávání odborů na jedné straně a zaměstnavatelských svazů na straně druhé.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Pokud lékaři předložíte Evropský průkaz zdravotního pojištění, máte nárok na lékařsky nezbytnou zdravotní péči za stejných podmínek jako místní pojištěnci. To znamená, že místní systém zdravotního pojištění za vás zaplatí ošetření do té výše, jakou by zaplatil za svého pojištěnce. Počítejte s tím, že se ve Švédsku ve většině případů za péči příplácí a může proto po Vás být vyžadováno zaplacení účtu v hotovosti/platební kartou. Je třeba se raději předem zeptat na předpokládané náklady ošetření. Upozorňujeme, že případný převoz zpět na území České republiky není kryt ze zdravotního pojištění a musíte si jej sami zaplatit.

Turistům a krátkodobým cestovatelům/podnikatelům doporučujeme uzavřít komerční cestovní pojištění a nezapomenout doma Evropský průkaz zdravotního pojištění.

Bližší informace vám poskytne Centrum mezistátních úhrad, Praha 3, Žižkov, nám. W. Churchilla 1800/2, PSČ 113 59, Tel: +420 236 033 411; Fax: +420 222 734 951, Email: info@cmu.cz; www.cmu.cz.

Upozorňujeme na stránky Evropské komise, kde naleznete zajímavé informace o právech občanů a praktické tipy z následujících oblastí: zdraví, práce a důchod, cestování, život v zahraničí, vzdělávání a mládež, rodina, nakupování. [Stránky jsou dostupné v češtině](#) (klikněte na odkaz „Občané“).

Užitečné informace najdete na www.forsakringskassan.se (stránky jsou dostupné i v angličtině) nebo na stránkách [Velvyslanectví ČR ve Stockholmu](#), v části „Služby pro veřejnost“ – „Užitečné informace“.

V případě nouze si můžete přivolat záchrannou službu pomocí čísla tísňové linky 112 (z pevné linky i mobilního telefonu).

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR

Embassy of the Czech Republic

Villagatan 21, 114 32 Stockholm

Tel: +46 (0)8-4404210

Stálá konzulární pohotovost pro občany ČR v případě nouze +46 703 255 156

Fax: +46 (0)8-4404211

E-mail: stockholm@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/stockholm

Budova velvyslanectví se nachází na severním okraji centra města a je dostupná autem po trase označené jako E 20, autobusy i metrem (ze stanic Tekniska Höskolan a Stadion).

Z letiště Stockholm Arlanda, které přijímá většinu mezinárodních letů, se lze dopravit vozem taxi, rychlovlakem [Arlandaexpress](#) nebo autobusy společností [Flygbussarna](#) či [Swedbus](#). U řidiče autobusu nelze platit v hotovosti, pouze platební kartou. Lístky lze koupit buď na internetu, nebo ve speciálních automatech s logem dané společnosti, které se nacházejí na letišti. V současné době stojí jedna cesta taxi na Arlandu kolem 500 SEK.

Honorární konzulát v Malmö

Honorární konzulka: Kateřina Strömsholm

Návštěvní adresa: World Trade Center, Jungmansgatan 12, Malmö 211 19

Telefon: +46 (0)732 332 199, Email: malmo@honorary.mzv.cz

Úřední hodiny: pátek 9.00–12.00

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Loretánské nám. 5

118 00 Praha 1

Tel.: +420 224 181 111

Odbor dvoustranných ekonomických vztahů, případně Odbor států severní a východní Evropy

Web: www.mzv.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Na Františku 32

110 15 Praha 1

Tel.: +420 224 851 111
Fax: +420 224 811 089
Odbor zahraničně ekonomických politik 1
Web: www.mpo.cz

České centrum

Slottsbacken 8
11 30 Stockholm
ředitelka ČC Stockholm - Zuzana Kabelková
Tel.: +46-702 344 255
E-mail: ccstockholm@czech.cz, kabelkova@czech.cz

CzechTrade Scandinavia

Villagatan 21
114 32 Stockholm
ředitel kanceláře - Tomáš Rousek
Tel.: +46 707 640 353
E-mail: info@czechtrade.cz, tomas.rousek@czechtrade.cz

CzechTourism Scandinavia

Villagatan 21
113 42 Stockholm
ředitelka Lucie Vallin
Tel.: +46-(0)8-4404 221, 239
E-mail: info_se@czechtourism.com, vallin@czechtourism.com

CzechInvest

Štěpánská 15
120 00 Praha 2
Martin Partl - ředitel Odboru zahraničních zastoupení

Tel.: +420 296 342 701
E-mail: martin.partl@czechinvest.org

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchrana, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Předvolba ze zahraničí +46.

Nejdůležitější telefonní čísla pro návštěvníky Švédska:

- Požárníci, pohotovost, policie: 112
- Diplomatická služba MZV Švédska: (0)8-4051000
- Nemocnice Danderyd: (0)123 550 00
- Poruchy telefonních linek: (0)90400
- Informace o telefonních číslech ve Švédsku: 118 118
- Informace o telefonních číslech v zahraničí: 118 119

7.4 Internetové informační zdroje

- Obecné informace: www.sweden.se
- Švédský institut: www.si.se
- Žluté stránky: www.gulasidorna.se
- Počasí: www.smhi.se

Státní správa

- Parlament: www.riksdagen.se
- Vláda a všechna ministerstva používají společné webové stránky: www.regeringen.se

Konfederace, svazy a asociace

- Konfederace švédských podniků a podnikatelů - Näringsliv: www.svensktnaringsliv.se
- Asociace švédských výrobců oceli: www.jernkontoret.se
- Švédská národní energetická rada: www.energimyndigheten.se
- Švédská zemědělská rada: www.jordbruksverket.se
- Národní lesnická rada: www.skogsstyrelsen.se
- Federace švédských farmářů: www.lrf.se
- Švédská veterinární asociace: www.svf.se
- Švédská národní rada pro průmyslový a technický rozvoj - NUTEK: www.tillvaxtverket.se
- Národní spotřebitelská rada: www.konsumentverket.se
- Asociace pěstitelů a prodejců obilí: www.lantmannen.se

Obchod a ekonomika

- SE Národní rada pro obchod: www.kommers.se
- Švédská obchodní a investiční rada - Business Sweden: www.business-sweden.se
- Švédské obchodní komory: www.sverigeshandelskamrar.se
- Stockholmská obchodní komora: www.chamber.se
- Švédská národní rada pro silniční dopravu - Vägverket: www.trafikverket.se
- Celní správa: www.tullverket.se
- Národní institut pro ekonomický výzkum - Konjunkturinstitutet: www.konj.se
- Švédská agentura pro mezinárodní rozvojovou pomoc - SIDA: www.sida.se

Veletrhy a výstavy

- Elmia Mässan Jönköping: www.elmia.se/en/Program
- Stockholm Mässan: www.stockholmsmassan.se/program
- Kista Mässan: www.kistamassan.se/en/Calendar
- Malmö Mässan: www.malmomassan.se/en/Calendar
- Göteborg (Svenska Mässan): www.svenskamassan.se/en/calendar/
- Luleå Expo: www.luleaexpo.se

Ucelené informace o všech probíhajících veletržních akcích a konferencích lze dohledat na webových stránkách <http://exponytt.se/>.

Akademické a výzkumné instituce

- Královská vědecká akademie: www.kva.se
- Královská švédská zemědělská a lesnická akademie: www.ksla.se

-
- Švédský výzkumný institut obchodu: www.hui.se
 - Švédský institut pro dopravu a spoje: www.sika-institute.se
 - Institut pro výzkum papíru a celulózy: www.innventia.se
 - Švédský institut pro evropské politické studie - SIEPS: www.sieps.se

Finance a banky

- Švédská národní banka - Riksbank: www.riksbank.se
- Nordea: www.nordea.com
- Skandinaviska Enskilda Banken - SEB: www.seb.se
- Handelsbanken: www.handelsbanken.se
- Stockholmská burza: www.nasdaqomxnordic.com